

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.503.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, $\frac{1}{8}$ strani
Din 250.—, $\frac{1}{16}$ strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Svobodomiselstvo proti Cerkvi.

Kjerkoli so na krmilu takozvane svobodomiselne vlade, tamkaj se oseba, ljudska, narodna in cerkvena svoboda tepta v prah. Dokaz za to je Mehika, kjer vlada primeroma mala skupina svobodomiselno - framasonsko - boljševiških ljudi nad ogromno večino katoliškega ljudstva. Da to ljudstvo ne more uveljaviti svojih verskih, političnih in kulturnih nazorov v upravi in vladi države, je razlog v tem, ker nima prave organizacije in zato ne more uveljaviti svoje številčne moči v javnem življenju. Drugače pa je s svobodomiselstvom. To je, čeprav proti množici ljudstva velika manjšina, dobro organizirano ter opremljeno z vsemi modernimi sredstvi društvenega delovanja, časnikov, listov, knjižic in vseh pripravnih agitačnih sredstev. Mehiki katoličani so vse to puščali v nemar, prepuščajoč svoje javno življenje nasprotnikom katolicizma ter se omejujoč na cerkve. Sedaj pa so jih sovražniki katolicizma vrgli tudi iz cerkve.

Preganjanje katolicizma in njegovih vernikov traja v Mehiki z malimi presledki že 6 let. Ko je leta 1926 postal predsednik mehiške države zloglasni Calles, framasonski boljševik, je poostрил proticerkveno zakonodajo. Opiral se je pri tem na določbe mehiške ustave iz leta 1917. Te določbe so se nanašale samo na inozemsko duhovščino, ki je bila doma iz Španije, Calles s svojimi enakomiselnimi pajdaši pa jih je začel izvajati proti katoliški duhovščini vobče. Njegov namen je bil katoliško Cerkev popolnoma zasušiti v državi. Duhovniki so morali ven iz šol, katoliški obredi »tajnostnega značaja«, kakor n. pr. obhajanje bolnika v zasebni hiši, so bili prepovedani kot protidržavni čini, bogoslužne obrede naj bi smelo vršiti samo omejeno število duhovnikov, ki bi jih brez ozira na škofo postavila vlada sama.

Ker Callesova framasonsko-boljševiška družba nikakor ni hotela odnehati, so mehiški škofje zaprli brez izjeme vse cerkve. Začelo se je krvavo preganjanje katolicizma. Vlada je cela tri leta na najsurovejši način preganjala katoliški življ, skušala zatreti najmanjše bogoslužno dejanje celo med štirimi stenami domače hiše, izgnala škofo ter duhovnike zapirala. Mnogo duhovnikov in svetnih ljudi je končalo svoje življenje pod kroglijami rabelj-

skih oddelkov. Mehiska Cerkev je takrat zapisala cele strani junaškega mučeništva katoličanov. Ko to krvavo preganjanje ni doseglo zaželenih uspehov, je Calles kot predsednik padel, sledil mu je Portes Gil, ki je julija 1. 1929 sklenil z rimskim papežem dogovor, ki naj uredi v Mehiki razmere med Cerkvijo in državo. Najgrše in najtežje proticerkvene ustavne in zakonske določbe so bile ukinjene, škofje in duhovniki so zopet začeli redno in mirno delovati.

Žal pa to ni dolgo trajalo. Brezbožno svobodomiselstvo ni mirovalo, marveč je podpihovalo sovraštvo proti sv. Cerkvi in duhovščini po posameznih zveznih državah, ki jih je 29. Začela se je strastna gonja proti veri in duhovništvu po svobodomiselnih časnikih. Škofje se niso smeli vsi vrniti iz pregnanstva, mnogi so bili aretirani ter izgnani preko državnih mej. Niso se odprle vse cerkve, semenišča in druge cerkvene zgradbe. Verska vzgoja po šolah je bila zopet prepovedana, mladina se je začela zopet vzgajati po brezverskih načelih v nasprotju s katoliškimi moralnimi predpisi. Da bi cerkveno in duhovniško delovanje pogodile v srce, so posamezne države začele z zakonskimi določbami omejevali število duhovnikov. Ena država je odredila, da pride 1 duhovnik na 32 tisoč vernikov, druga, da pride 1 duhovnik na 45.000 vernikov, tretja da pride na 60.000, četrta (država Vera Cruz), da pride 1 duhovnik na 100.000 vernikov. Neka država je celo odredila, da bo bogoslužje popolnoma ustavljeno, dokler se duhovniki ne oženijo ter postanejo uslužbenci države. Takšne razmere so sedaj v Mehiki, ko je po odstopu predsednika Ortiz Rubia prišla vlada popolnoma pod vpliv Callesa ter je bil za predsednika izbran mladi Rodriguez.

Ker vse opozoritve papeževe na dogovor med državo in Cerkvijo, sklenjen leta 1929, niso ničesar koristile, je bil papež Pij XI. prisiljen, obvestiti o položaju katoliške Cerkve v Mehiki svetovno javnost. To je storil s posebno okrožnico, ki jo je izdal 1. oktobra. V njej opisuje na podroben način dogodke, ki so se vršili v Mehiki in ki smo jih v tem članku kratko orisali, ter protestira proti preganjanju katolicizma v Mehiki pred obličjem vlad vseh držav. Obenem poziva vse vernike v Mehiki, naj pod vodstvom škofov in duhovnikov strnejo svoje vrste v složno nezlomljivo fronto v obrambo pravic Cerkve, svobode vesti ter na-

rodnih in ljudskih pravic. Nujno jim priporoča pomnoženo delovanje v okviru Katoliške akcije, ki naj predvsem organizira mladino. Izpočetka bo to šlo bolj trdo radi razmer, ki so katoličanom vsiljene. Blagonosne posledice tega dela pa ne bodo izostale, kakor se je to pokazalo pri drugih narodih, ki so tudi morali pretrpeti preganjanja.

Papeževa okrožnica je kulturnobojne peteline mehiške hudo razkačila. Poslanska zbornica je sprejela resolucijo, ki zahteva od predsednika Rodriguez, da izžene iz države papeževoga legata (zastopnika) nadškofa Ruiz y Floresa. Predsednik Rodriguez je kajpada pohitel, da to svobodomiselnostno željo izpolni. V omikanem svetu pa je ta papeževa okrožnica napravila velik vtis. Spričo tega se moramo čuditi, da neki list slovenskega svobodomiselstva ne najde besedice obsodbe za nasilnosti proti katolicizmu v Mehiki, marveč se postavlja na stran mehiške vlade, češ, da se je dogovora med Cerkvijo in državo zares tudi držala ter se ni nikjer vmešavala v urejanje odnosov države do Cerkve. Lepo izvrševanje dogovora in nevmešavanje v cerkvene zadeve, ako se z odredbami določa, da pride 1 duhovnik na 60.000 in celo 100.000 vernikov! Gospodje advokati, zdravniki, učitelji, ki stoje za tem listom, naj pomislijo, kaj bi pomenjala določba, da pride 1 advokat, 1 zdravnik, 1 učitelj na 60.000 ali celo 100.000 prebivalcev! Če bi pa to bilo nesvobodomiselno nasilje proti advokatom, zdravnikom in učiteljem, kako si smejo lažnivi svobodomislec kaj takega dovoljevati proti katoliški duhovščini?!

IZ RAZNIH DRŽAV

Madžarski ministrski predsednik za spremembo mirovne pogodbe. Že zadnjič smo poročali, da je sestavil novo madžarsko vlado bivši vojni minister Gömbös, ki napoveduje, da je program njegove vlade sprememba mirovne pogodbe. Po Gömbösovi napovedi bo zasledovala njegova vlada politiko, ki bo tudi delavstvu omogočila sodelovanje pri velikem nacionalnem pokretu.

Vladna kriza na Romunskem. Zadnjič smo poročali, da je finančna komisija Zveze narodov predlagala, naj pridejo romunske državne finance pod nadzorstvo. Romunski ministrski svet

je odklonil to priporočilo in radi tega je podal ministrski predsednik Vajda Vojvod ostavko celokupne vlade.

Avstrija zmanjšuje število državnih uradnikov. Avstrija bo odpustila 5 odstotkov vseh državnih nastavlencev. Tozadevni zakonski predlog bo stopil v veljavo s 1. oktobrom z nazaj posegajočo močjo. Že s 1. oktobrom bo odpuščenih krog 2000 državnih uradnikov. Isto število odpuščencev pride v poštev tekom novembra in decembra.

Poljska je dobila od francoske bančne skupine 50 milijonov frankov za podpiranje poljedelstva.

Grški monarhisti so podali predsedniku republike Zaimisu pismo izjavo, v kateri so se izrekli za republiko in je s tem končno veljavno urejeno vprašanje državne oblike na Grškem.

Vodja nemških fašistov Hitler je prepričan, da bo njegova stranka pri državnozbornih volitvah 6. novembra popolnoma zmagala ter prevzela vladno oblast v Nemčiji.

Nemška vlada proti stavkam in brezposelnosti. Nemška vlada pripravlja nove odredbe, da zatre stavkovno gibanje, ki se je začelo širiti v odgovor na zakonski dekret z dne 4. avgusta o znižanju mezd. Razen tega namerala nemška vlada izpremeniti zakon o brezposelnostnem zavarovanju in ukiniti vsako podporo tistim nezaposlenim delavcem, ki bi odklonili ponudeno jim delo.

Hud kulturni boj v Mehiki. Komaj je dobila Mehika novega predsednika Rodrigueza, že je izbruhnil zopet kulturni boj z vso srditostjo. Papež se je zavzel za mehiške katoličane s posebnim pismom, v katerem je opozoril javnost, da niso cerkvene razmere v Mehiki nič boljše od onih v Rusiji in to predvsem radi neprestanega kulturno-bojnega razporedenja mehiških osrednjih vlad. Papeževo opozorilo je močno zbudilo predsednika Rodrigueza, ki je pustil izgnati papeževega zastopnika in je zagrozil, da bo zatvoril vse katoliške cerkve in okrnil še ono pičlo svobodo, katero je uživala duhovščina. Tokratnemu kulturnemu boju v Mehiki napovedujejo posebno ostrost in dolgotrajnost. -- Zakonodajna skupščina mehiške države Veracruz je sklenila, da se vzamejo katoliškim duhovnikom vse državljanske pravice in sme vlada takoj zapleniti vsa cerkvena posestva.

Novi dunajski nadškof, vseučiliški profesor dr. Innitzer, je bil 7. oktobra slovesno ustoličen.

Pet zakramentov eden dan. Meseca septembra je v mestu Lincu na Gornj. Avstrijskem Friderik Bernardis, korporal 7. lovskega polka, eden dan prejel pet zakramentov. Bernardis je bil na slovesen način sprejet v katoliško Cerkev. Ker so dvomili, ali je pravilno krščen, so ga pogojno krstili. Nato je šel k spovedi, in sicer radi tega, ker je morda kot otrok bil vendar veljavno

krščen ter se je moral po krstu storjenih grehov spovedati. Po spovedi je šel k sv. obhajilu. Po daritvi sv. maše je prejel zakrament sv. zakona. Potem se je Bernardis podal v škofovo domačo kapelo, kjer je bil od škofa birman. To je izreden in nenavaden slučaj, da bi kdo en dan prejel pet svetih zakramentov.

Narodni socialisti kot romarji. Iz Dunaja je 150 narodnih socialistov poromalo v Marijino Celje. Ti ljudje kaj radi zatrjujejo, kako spoštujejo vero, katera je najjačja opora narodnosti. Njihova dejanja pa so čisto drugačna. Vero baje spoštujejo, duhovnike pa napadajo po časnikih, shodih in v zasebnem življenju. Tudi kot marijacejski romarji so pokazali, kakšni kristjani so. Njihov list »Kampftruf« poroča o tem, kaj so ti narodno-socialistični romarji v Marijinem Celju počenjali. List poroča o burnih »heil«-klicih, s katerimi so bili sprejeti in katere so istotako burno vračali, o izletih v lepo okolico, o zborovanjih, o dobrem obedu, kjer se je tudi obilno pilo, kar je seveda povzdignilo navdušenje itd. Ne poroča pa list ničesar o tem, da bi bili gospodje in gospodiči narodni socialisti šli v slovečo Marijino cerkev, ter tamkaj opravili svojo pobožnost. Zato vendar gre človek na božjo pot, da v cerkvi moli, prisostvuje sv. maši, prejme sv. zakramente. Narodni socialisti tega niso storili. Ravnali so tako, kakor tisti židovski športniki, ki prihajajo po zimi v Marijino Celje, pa se Marijini cerkvi daleč izognejo.

Čudež sv. Januarja. Sv. Januarj je bil škof v Beneventu na Italijanskem, ter je bil okoli leta 305 s 6 tovariši obglavljen, umrl je torej kot mučenik za sv. vero. Njegovo telo je shranjeno v Napolju, in sicer v kapelici, ki je prizidana stolni cerkvi, glava in steklenica s krvjo pa v zakladnici te cerkve. Na praznik sv. Januarja, 19. septembra, se vsako leto dogodi čudež s krvjo. Zgodil se je tudi letos. Ob pol devetih predpoldne so telesne ostanke in tudi steklenico s strijeno krvjo prenesli v stolno cerkev ter izpostavili na glavnem oltarju. Ko so steklenico s krvjo približali svetnikovi glavi, da se je dotaknila, je kri v steklenici začela kipeči. Ljudstva se je v tem hipu polastilo silno navdušenje, zazvonili so zvonovi vseh cerkva, zagrmeli topovi, zabučale so sirene vseh ladij, ki so zasedrane v pristanišču. Napolsko ljudstvo tega svetnika-mučenika, ki je mestni patron, visoko časti.

Katoliška mladina na Japonskem. Katoliška akcija, ki se organizira tudi na Japonskem, smatra kot svoj bistveni in najvažnejši del mladinsko gibanje. Tokijski nadškof je v letošnjem postnem pastirskem listu dal posebna navodila za organizacijo mladine širrom nadškofije. Pravila te mladinske zveze so bila pretresena na zborovanju župnikov ter odobrena od nadškofa. Nedavno je bila ustanovitev te zveze, h kateri se je že priglasilo veliko število mladeničev iz vseh župnij. Na ustanovnem zborovanju je bilo navzočih več japonskih katoliških vseučilišnih profesorjev in cvet japonskega

katoliškega razumništva. Katolicizem na Japonskem razvija živahno delavnost, ki jo povečuje smotreno in požrtvovalno delovanje laičnega apostolstva.

Oljska gora v Savinjski dolini. Mudil sem se v minulem tednu v svojem domačem kraju in obiskal tudi Oljsko goro, kraj mladostnih let, mladostnih nad. Bodi pozdravljena, cerkva vrh gore, cerkva bela! Kmalu bo zopet bela. Zunanost cerkve bo lepša kot je bila pred požarom. Cerkevna streha iz moderne opeke je že gotova, zvonika dobila prihodnje leto bakreno streho. Vsa zunanost bo prenovljena, pogled v notranost cerkve pa je mučen, škoda velika — velikal!

Smrt šolske sestre. V mariborski bolnici je umrla šolska sestra Marcela Muri, ki je bila priznana učiteljica ročnih del in izdelovateljica mašnih oblek. Blaga pokojnica je bila doma iz Jezerskega na Koroškem in rojena leta 1890. Preoblečena je bila v Mariboru leta 1910 in je tudi tukaj delovala. Pokoj delavni duši!

Nesreča vsled splašenja konj. Posesniku Francu Mlakarju iz Ciglenca so se splašili konji na povratku iz Maribora proti domu. Voznik je padel pod konja, ki sta ga tako poškodovala, da so ga morali spraviti v mariborsko bolnico.

Tovorni avto zavezil v voz. V bližini Nove vasi pri Ptujju se je zgodila ta-le nesreča: Tovorni avtomobil je zavezil dne 5. oktobra zvečer s tako silo v voz mesarja Skrbinskega od Sv. Urbana, da je voz popolnoma razbil. 16letna deklica Marta Nežman, ki je bila na vozu, je padla na cesto in se nevarno poškodovala. Konja so morali takoj ubiti, le voznik je bil lažje poškodovan.

S krampom je bil poškodovan na glavi in po celem telesu posestnik Jos. Plohl iz Kukave, občina Št. Lovrenc v Slov. gor. Težje poškodovanega so prepeljali v ptujsko bolnico. Napad preiskuje sodišče.

Napad na biseromašnika. V noči 3. oktobra krog 11. ure je bilo vlomljeno v župnišče biseromašnika in župnika g. Cankarja v Središču ob Dravi. Vlomilec je udril v pisarno tik ob spalnici biseromašnika in še v eno sobo, kjer je prebrskal vse predale, ki so pa bili prazni. Župnik se je le prebudil in naredil luč, ker je mislil, da je kedo od domačih in vprašal, kaj da želi ob tako pozni uri. Vlomilec je hušnil ob posvitu luči v pisarno, kjer se je hotel skriti in je zapiral vrata. G. župnik je stopil bliže pisarne in zagledal bosonogega neznanca, ki si je zakrival obraz z žensko ruto. Na ponovno župnikovo vprašanje, kdo da je in kaj da hoče, je odgovoril tolovaj: »Denar!« Vlomilec je 85letnega biseromašnika sunil v tilnik, da je padel in se ranil nekoliko. Župnik je še bil toliko pri moči, da je klical in zvonil, a lopov je seve kar najhitreje pobegnil, si odprl vrata na dvorišče in zginil v noč. G. kaplan je opozoril okolico na nočni

obisk s strelom skozi okno. Kmalu je bilo po koncu celo župnišče, sosede in orožniki, ki so odkrili sled bese leve noge.

Z nožem v desno ramo. Dne 6. t. m. zvečer je zabodel 24letni Henrik Strnad z nožem v desno ramo blizu tilnika 18letnega delavca iz Spodnje Hudiče Ivana Ošo, ko se je vračal v družbi treh mlajših fantov iz Celja v Gaberje. Napadalec se je izgovarjal pri zaslišanju s polno pijanostjo.

Železna peč zanetila požar. Dne 3. t. m. je izbruhnil radi prehudo zakurjene železne peči ogenj na strehi hiše, v kateri prebiva v Lučah čevljar Plesec. Obstojala je velika nevarnost, da objamejo in uničijo plameni celo vas. Gasilcem gre zasluga, da so ogenj omejili in preprečili največjo nesrečo.

Precejšen roparski plen. V noči 7. t. m. je bilo vlomljeno v občinsko blagajno v Zagorju ob Savi in odnešene gotovine 19.000 Din. Spretni vlomilci so napravili v železno blagajno Wertheim štirioglasto odprtino, skozi katero so izmaknili denar. Tolovaji so bili skrajno previdni, da jih ni nikdo čul, čeravno je občinski urad na sredini Zagorja, blizu pošte in stanujeta nad občinsko pisarno tajnik in uradnik. Občina je imela blagajno zavarovano za 100.000 Din. Ko jim je padel tako dober plen v roke na občini, so obiskali brezuspešno Sokolski dom, kjer niso našli denarja, in še hišo, v kateri je posojilnica, odkoder so pa bili pogonani.

Roparski napad. V četrtek dne 6. t. m. je zaprla gospa Kerčeva v Kranju ob običajni uri trafiko in se še mudila v lokalu do 10. ure zvečer. Nato se je podala na sprehod, a naenkrat se ji je približal neznanec in zagrabil njeno ročno torbico. Napadena je močno držala torbico in jej je ropar podstavil nogo, da je padla in še le na ta način se mu je posrečilo, da ji je iztrgal torbico, v kateri je bilo 1400 Din, in zbežal. Ropar bi naj bil star 20 let, bolj majhne in čokate postave. Dobro mu je moralo biti znano, kedaj zapira gospa trafiko in kam da hodi običajno na sprehod. Prave sledi za roparjem zaenkrat še ni.

Če strela zdivia. Huda ura je obiskala v noči od petka na soboto (7. na 8. t. m.) vasio Ilovko pri Kranju. Med divjanjem nevihte so švigale in udarjale strele. Pri posestniku Simonu Verliču je užgala strela na sredi vasi dva velika škednja, polna slame. Strele so divjale še tudi po drugih hišah, švigale iz sobe v sobo, krušile omet ter razdejale vse električne naprave. Ljudje so bili v največjem strahu, a pri vsej grozi ni bilo na srečo nobene človeške žrtve.

Hud pretep na gasilski veselici. V nedeljo dne 2. oktobra se je vršila v vasi Močvirje (občina Bučka pri Novem mestu) gasilska veselica, na kateri je došlo pozno zvečer med pijanimi fanti do prepira in slednjič do krvavega pretepa, v katerem so imele glavno besedo noge od miz ter stolov in seve noži.

Padla po stopnicah in se ubila. V Ljubljani v Pražakovi ulici št. 8 je padla dne 5. oktobra Marija Zdravec, žena upokojenega železničarja in hiš-

SARGOV

Izmed 10 ljudi jih ima
7 zobni kamen
...dobi
ga pa lahko vsak!

Če je zobni kamen uničil zobe, je že prepozno! Kar ne more nobena zobna pasta, naredi Kalodont: on odpravi polagoma nevarni zobni kamen in ohrani zobe močne in zdrave. Pri nas je Sargov Kalodont edina zobna krema, ki ima v sebi sulforicinov oleat po Doktor Bräunlichu, in to ga dela tako zelo učinkovitega!

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

nika, po stopnicah tako nesrečno, da si je pretresla možgane in je umrla med prevozom v bolnico.

Huda ura s točo in strelo. Izredna vremenska prikazen je bil 3. oktober. Predpoldne okrog 11. ure omenjenega dne je klestila med nalivom kot orehi debela toča po Krškem polju in je napravila zelo mnogo škode po vinogradih okrog Rajhenburga, Vidma in Krškega. Vinogradi, up in veselje vinogradnikov ob Savi, so bili tekom par minut uničeni. Isti dan pa je poleg toče urezavala še tudi strela z vso usodepolnostjo. Posestniku Stefanu Levstiku v Zagorici pri Dobropoljah na Kranjskem je užgala strela stanovanjsko hišo, ki je pogorela do golega zidovja. — V Veliki Dobravi pri Višnji gori je urezalo v kozolec dvojnik, ki je bil last cerkvenika Franca Kralja. Da se ni razširil ogenj na celo vas, je preprečil hud naliv. — Na Češnjicah pri Trebelnem je zanetila strela krčmo in hlev Janeza Barbota. Povrh je ubila strela še vola v hlevu. Vsi pogorelci so tik pred zimo hudo udarjeni, zavarovalnina je le neznatna.

Usodepoln udar strele. V ponedeljek dne 3. oktobra je udarila med hudo nevihto strela v poslopje Franca Kandareta v Danah pri Starem trgu pri Ložu. Posestnik trpi znatno škodo, ker mu je pogorel ves hlev, ki se je držal hiše, v katerem je imel šest glav živine in na podstrešju polne zaloge sena. Enega vola je strela tako hudo oplazila, da so ga morali takoj na mestu ubiti. Ostalo živino so pa z velikim naporom zvelikli na varno. Domala je po-

stal žrtev strele tudi posestnikov sin Franc, ki se je baš nahajal v hlevu in ga je s tako silo vrglo ob tla, da se je komaj še po vseh štirih rešil. Kašča, polna žita in koruze, je popolnoma vničena. Dalje je tudi pogorelo veliko parov čevljev, več usnja in vse čevljarско orodje, ker je imel starejši sin v podstrešju svojo čevljarško delavnico. Škoda je le delno krita z zavarovalnino.

Priporočamo trdko **Franjo Klanjšek, Maribor, Glavni trg.** Tam dobite najcenejše blago za moške in ženske obleke, kakor tudi usnje, podplate in vse drugo špecerijo. 1114

Mi vemo, da za Vaše pridelke skoro nič ne dobite. Zato Vam tudi mi damo blago za ceno, ki je primerna Vašim dohodkom. Pridite v Maribor, Gosposka ulica 10, k **Antonu Macunu**, in se tam prepričajte. Samo eden primer Vam dam in to je: Moška suknena obleka Din 189, moško zimsko suknjo (štucer) D 240, ženski plašč 340 Din itd. 1115

Zahvala. Jaz podpisani Anton Šumenjak, posestnik v Prerodu, se javno zahvaljujem upravi »Slovenskega Gospodarja« za podporo 1000 Din, katera se mi je izplačala kot pogorelcu stanovanjske hiše in celoletnemu naročniku s plačano naročnino lista »Slovenski Gospodar«. Priporočam vsem, da se naroče na ta list in ga celoletno plačajo. — V Prerodu pri Polensaku, dne 25. septembra 1932. — Šumenjak Anton, posestnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

H. V., Rajnkovec. Žalibog Vam ne moremo ugoditi, ker mi sami ne izdelujemo klišejev, ki bi bili za odtis na rotaciji, na kateri se tiska »Gospodar«.

Še po smrti dragi ljudski zastopnik.

Pred kratkem je umrl poslanec Edward Eslick Tennessee, kojega pogreb je stal ameriške Združene države — 14.500 dolarjev.

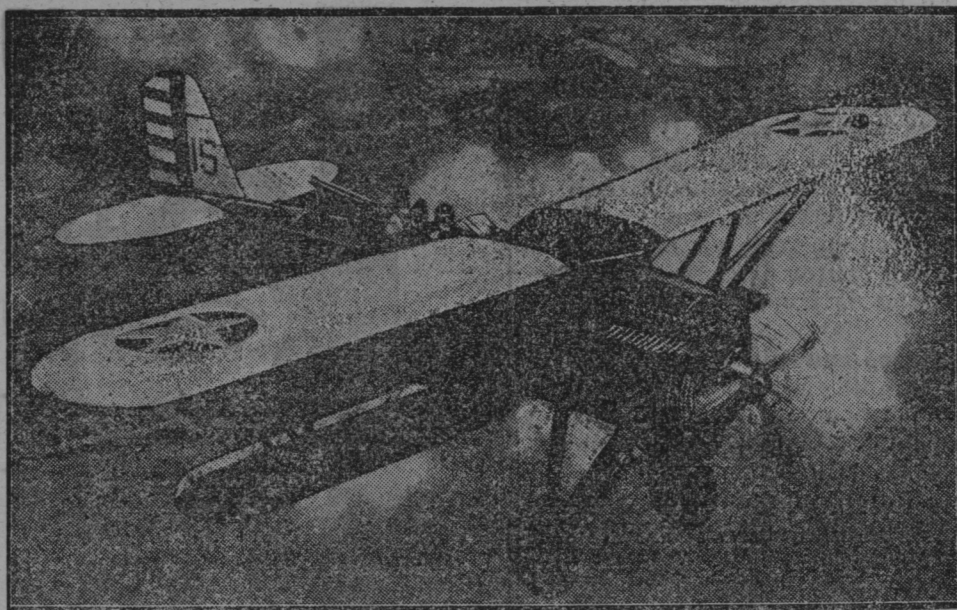
Ako pomislimo, da je umrlo od zadnjega zasedanja ameriškega kongresa (parlamenta) že 20 ljudskih zastopnikov ali poslancev, ni potreba še posebno poudariti, da igra poslanska smrt pri postavkah državnega proračuna v Združenih državah Severne Amerike veliko vlogo.

Koj po poslančevi smrti prejme njegova vdova kot posebno darilo ček za 10.000 dolarjev. Tej svoti se še pridružijo drugi postranski izdatki, ki gredo na račun davkoplačevalca. Tako en poseben izdatek so dragocene krste, salonski železniški vozovi za prevoz trupla, stroški za spremstvo poslancev in sorodnikov, ki posodijo umrlemu pot v njegovo domovino in se žopet vrnejo nazaj v Washington, končno še gotove svote, katere si pustijo izplačati najvišji dostojanstveniki iz državne blagajne za nagrobne govore, v katerih nasitijo žalujoče preostale z vrli-nami in zaslugami pokojnega. 20 poslancev, ki je zapustilo ta svet na tem zasedanju kongresa, ki je 72. od proglasitve neodvisnosti Združenih držav, je stalo davkoplačevalce po smrti okroglih 300.000 dolarjev.

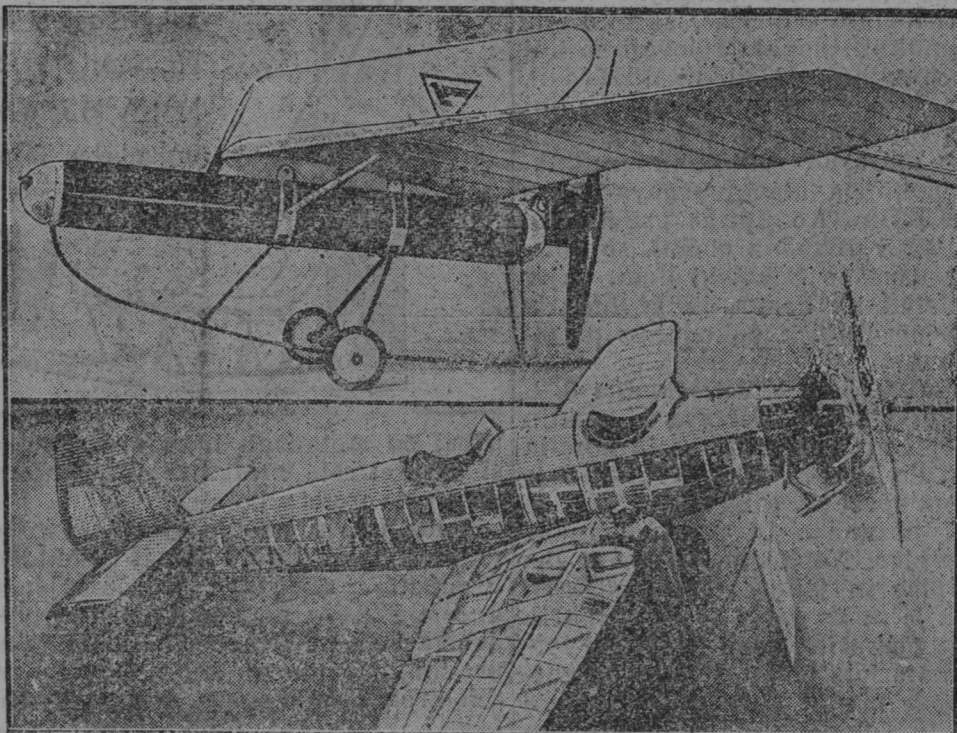
Med zasedanjem zadnjega kongresa se je preselilo v večnost 29 članov parlamenta. Za smrt teh je bilo izdanih s čeki za vdove vred iz državne blagajne 390.000 dolarjev. Izza raznih poprejšnjih zasedanj so znane še mnogo višje svote. Ker so pa v zadnjem času omenjeni pogrebni stroški le previsoki, so sedaj znižali ceno za krsto od 1000 na 400 dolarjev.

Ob priliki prepeljave senatorja, ki je trajala po železnici dve uri, je zahtevalo 14 poslancev povračilo 600 dolarjev.

V prejšnjih desetletjih, ko še ni bilo povsod železnice, je bil tak poslanec

Najnovejše ameriško bojno letalo-dvosedežnik, iz katerega lahko strelja s strojnico tudi zadaj sedeče spremljevalec pilota.

Dva modela najnovejših Junkersevih nemških letal. Zgoraj letalo na pogon s stisnjenim zrakom, spodaj prerez Junkersovega letala, ki omogoča interesentom natančen pogled v podrobno konstrukcijo.

Belgijski ribiči so ulovili v mrežo in potegnili z morskega dna 200 let staro sidro. — Desno: Francoz Alain Gerbaut je nastopil v čolnu na jadra vožnjo okoli sveta.

pogreb mnogo cenejši. Poleti niso mogli prevažati krste po cele tedne in radi tega so pokopali umrle poslance enostavno v Washingtonu. Danes, ko so opremljeni ameriški vagoni z najbolj modernimi hladilnimi napravami, se pač izplača za enega moža prevoz na državne stroške iz Pennsylvanije v Florido. Spremljevalci trupla lahko med potjo nemoteno trgujejo.

Poseben slučaj je bil prevoz rajnega poslanca Elsyona leta 1921. 17 poslanecv spremstva je izkázalo samo za vožnjo račun za 5373 dolarjev.

Večkrat se zgodi, da umrli poslanec ne zapusti vdove, ki bi lahko sprejela

kot posebno darilo 10.000 dolarjev. V takih slučajih se vsikdar posreči iznajdljivosti kongresa, da iztakne katerega daljnega sorodnika, ki poda izjavo, da je pripravljen, sprejeti državno darilo 10.000 dolarjev.

Tudi vsi oni, ki so bili enkrat poslanci, pa niso več, imajo pravico, da se lahko udeležujejo sej kongresa. Če umrje takšen bivši poslanec kot poslušalec med zasedanjem, ga tudi pokopljejo na državne stroške.

Navada pokopavanja senatorjev in poslancev na račun državne blagajne se je rodila leta 1809, ko je umrl senator Malbom, a njegov pogreb je stal

komaj 3 dolarje. Pogreb Henryja Klapa je stal že 5445, senatorja Hearsta, zastopnika Kalifornije v državni službi leta 1891 — 21.332 dolarjev, pogreb Warrensa, tasta izza svetovne vojne znanega ameriškega generala Pershina 19.478 dolarjev.

Resni opomini vinogradnikom.

(Dopis od Sv. Trojice v Hal.)

Ko sem poromal dne 22. 9. t. l. malo izven mej naše obširne župnije v sosedno, oglasim se mimogrede pri mojem dobrem prijatelju. Kakor se že v obče govori pri nas vinogradnikih, sva tudi midva pokramljala o vedno naraščajoči vinski krizi.

Prijatelja vprašam glede trgatve rane sorte. On mi odgovori: Sem že obral in prodal! Vprašam: Po kaki ceni? He — saj veste, kako je. Prodaj sem takoj mošt tistemu gospodu na Ptuj, ki je dal oznaniti, da plača to vrsto 1 Din za 1 liter mošta. — Po kratkem najinem pogovoru pa pridejo k mojemu prijatelju trije gospodje kupci, dva iz Maribora in eden iz Ptuja. Vprašajo radi mošta. Pravi, sem že odprodal mošt. Oni: po kaki ceni pa? Za po 1 Din liter. — A zakaj ste ga tako poceni dali, mi bi vam radi dali dva dinarja!

Prijatelji vinogradniki! Ne dajte se letos motiti po kakih prekupcih in slabih cenah moštu in vinu. Znano nam je, da je letos dosti manj starega vina v zalogah in vinogradniških kletih, kakor ga je bilo lanskega leta sedajni čas. To je pribita resnica, katera se ne da izpodbijati od nikogar.

Dobro nam je tudi znano, da je letos po več krajih uničila toča ves letošnji pridelek, deloma čez polovico.

Kjer je še nastavek zelo dobro kazal, pa ga je po peščenih legah uničila suša od 50 do 75% in se bo veliko manj pridelalo vina kakor lansko leto. Tako je pri nas v Halozah in veliko bolj ne drugod, izjema je le lega in težka zemlja.

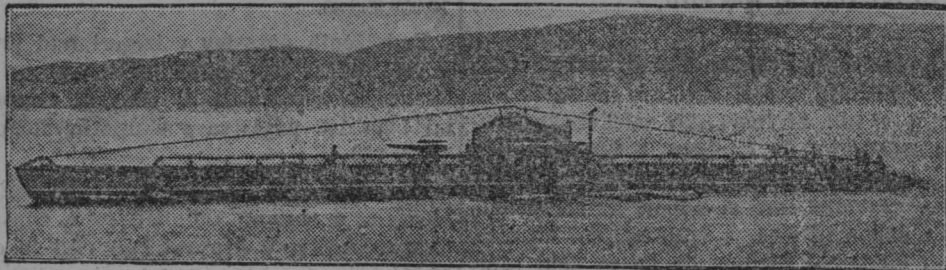
Dragi tovariši! Na novo ustanovljena podružnica vinorejskega društva nas opominja in svari:

Ne hodite ponujati in prositi na vse strani vinskih kupcev in gostilničarjev z moštom, ker s tem si ne boste koristili popolnoma nič, pač pa veliko škodovali sebi in drugim.

Nikakor ne prodajajte mešanega in slabšega mošta pod 1 Din liter, ker se to itak slabo splača, posebno kateri nimate svoje domače vprege.

Držimo se resno po primeru časa in trezno v vsem, ter se ne dajmo begati od katerega mešetarja, ki mu je za lasten žep.

Kupci mošta in vina, resni kupci, bodo itak prišli z nami v dotiko, ako hočejo dobiti izborni, svetovno znano haloško kapljico, tudi lahko pridemo

Na francoski podmornici »Persee« je nastala na odprtem morju eksplozija, ki je zahtevala dva mrtva in več težko ranjenih. Čoln so rešili pred potopom.

Prebivalci po zadnjem strašnem potresu uničene grške vasi.

Elektrarna belgijske prestolice Brüssel je pogorela.

sami do njih potom naše vinorejske podružnice. Zato dajemo na znanje vsem kupcem mošta in vina, naj se obrnejo do nas, ki jim bomo oskrbeli pristno izborna kapljica, ki pa jih ne bo nič stala.

Ni bilo nikakega mešetarja nam pomagat delat, ko smo težka celoletna vinogradniška dela opravljali, še sedaj ne potrebujemo nikogar — kakor prijazno vabimo resne kupce, ti se pa naj v obilnem številu zglasijo pri nas!

Kar se pa tiče vobče kmečko-vinske krize povsod, pa svetujemo: dajte nam nazaj iste cene pri živini in kmečko-vinogradniških pridelkih. Vprašamo: Zakaj le pridemo mi kmečki sloji pri vsem do tako groznega padca cen našim pridelkom? Zakaj se nam pa ne znižajo naše dajatve in terjatve? Zakaj se ne zniža blago v trgovinah in vse kar potrebujemo za živež in obleko? Zato: dajte nam cene našim pridelkom, kake so bile prej, boste vi izhajali in mi, in bo konec krize. Če propade kmet . . . ?

Poglejmo ubogega celoletnega trpina vinogradnika: Celo leto je skrbel skoraj noč in dan pri težkem delu za svoj obstoj, najesen pa, ker drugega nima, s čim bo preživel sebe in svojo družino, s čim plačal dolgove, obresti in razne dajatve? Nazadnje ne dobi za ves svoj celoletni znoj in trud niti toliko, da bi oblekel na zimo sebe in svojo družino.

Nazadnje pa prosimo in se obračamo do vseh tistih, ki nam hočejo in zmorejo v tej hudi stiski kaj pomagati, naj store svojo dolžnost, katera jim pripada po božjih in človeških zakonih.

Ponarejeni 1000dinarski bankovci so se pojavili. Najlažje je potvorjenega jurja poznati po napisu na rozeti, s katero so bili lansko leto pretiskani vsi tisočaki, ker je bilo med njimi mnogo potvorb. Po rozeti, ki je bila natisnjena na jurje lansko leto, je falzifikate poznati po naslednjem: Na koncu besede »Jugoslavije« v omenjenem napisu je ponarejevalec, ko je popravljal kliše črke »i« v poslednjem zlogu, pretvoril v črko »n«, tako da se na mestu »Jugoslavije« bere »Jugoslavnje«. To je eden izmed tistih znakov, ki najprej omogočijo spoznanje falzifikata.

Sladkor in kislina v letošnjem moštu. Dne 5. oktobra izvedeno poskusno določevanje sladkorja in kisline pri banovinski trsnici in drevesnici v Pekrah pri Mariboru je dalo sledeče rezultate:

Sorta:	% slad.	% kisl.
Šipon	18.50	11.90
Laški rizling	18.—	9.50
Renski rizling	19.—	12.40
Neuburgovec	19.50	10.50
Beli burgundec	20.50	10.50
Silvanc	19.50	12.—
Rulandec	19.50	8.—
Traminc	19.—	8.50
Zg. rud. Veltlin	20.—	10.—
Muškatni silvanc	18.—	10.70
Bovierjeva ranina	20.50	8.10
Oranževka	22.—	6.60
Zlahtnina	15.—	6.50
Mešano	19.—	8.50

Prvovrstna sadna drevesa in cepljene trte zastonj se sicer ne dobijo, pač pa po zelo znižanih cenah pri upravi banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah, pošta Limbuš pri Mariboru. V zalogi vse priporočljive sorte. Zahtevajte cenik!

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš opozarja na razstavo štajerske perutnine dne 5. in 6. novembra t. l. v Mariboru in pozivlja svoje člane, da v obilnem številu pošljejo na razstavo lepe živali. Podrobna navodila daje Zadruga za rejo perutnine v Mariboru, Slomškov trg 11, 1. nadstropje, soba 5. Za najboljše perutninarje so določene med drugimi banovinske nagrade v izneskih od 100 do 500 Din.

Sv. Lenart nad Laškem. Tukaj smo si ustanovili v nedeljo dne 2. oktobra, po zgodnjem poplavi v šoli živinorejsko selekcijsko društvo s sedežem v Št. Lenartu. K temu okolišu se pritegne del občin Sv. Rupert in Marija-Gradec. Izvolili smo si odbor, kateri prične takoj z delom in sicer z vpisovanjem krav za mlečno kontrolo. Upamo, da bo to delo rodilo uspeh, ker le dobra in prvovrstna živina se bo v današnjih težkih časih dala vnovčiti in le od take smemo računati na dobiček. Tukajšnji kraj slovi po svoji lepi živini po vsem okraju ter zavzema prvo mesto. V tem društvu si bomo tudi skušali urediti prodajo živine, da ne bo kmet v teh časih izročen mesarju na milost in nemilost pri prodaji živine. Vzpodbudo za ustanovitev tega društva sta nam dala gg. dr. Jerina, živinozdravnik iz Laškega, in Zupan Ivan, sreski kmetijski referent iz Laškega, katera sta imela tudi predavanje. Kmetje, le tako naprej, ker le v slogi je moč! Zavedajmo se, da je kmet sterber države in kot tak mora biti enoten!

Nova štifa. Čitam v »Slov. Gospodarju«, kako se godi po svetu, kako se prodaja živina, sadje, krompir, sočivje in sploh vse, kar je kmečkih pridelkov. Tudi v našem kraju smo v težkem položaju. Denarja ni, davke hočejo imeti plačane, toda kmet ne more odprodati živine, ne lesa, in če kaj proda, mora dati v sramotno ceno. Kmet nima niti toliko, da bi si kupil soli, nima za vžigalice, nima za sladkor, za obleko itd. V »Slovenec« z dne 25. septembra sem čital, kako se godi ljutomerskemu vinogradniku, kako hud položaj je v Slovenski Krajini; po pravici piše, da je kmet siromak. Pri nas se mora dati živina za isto ceno, kakor v Doljni Lendavi.

Plačevanje davkov z lesom. Koroška deželna vlada se je odločila na prošnjo mnogih kmetov in gozdnih posestnikov, da bo sprejela večjo količino smrekovega in bukovega lesa v plačilo za zaostale davke. Za kubični meter smrekovine bo odpisala 9.60 šilingov in za kubični meter bukovega lesa 12.75 šilingov na davčnih zaostankih.

Kmetijski dolgovi v naši državi.

Minister za poljedelstvo Juraj Demetrovič je na seji vlade predložil končno statistiko o zadolžitvi kmetov v naši državi. V državi je 572.802 zadolženih posestev v obsegu do 10 ha, ki so zadolžena skupno za 4.202.739.197.39 Din,

od tega v dravski banovini 42.608 posestev s skupnim dolgom 638.540.564.60 Din.

Zadolženih posestev v velikosti od 10 do 30 ha je v vsej državi 65.410, ki so obremenjena skupno z 1.427.526.226.80 Din; od tega je v dravski banovini 11.319 posestev s skupnim dolgom 363.761.143.65 Din.

Zadolženih posestev v velikosti od 30 do 75 ha je v vsej državi 7205 s skupnim dolgom 467.020.906 Din. Od tega odpade na dravsko banovino 1473 posestev s skupno obremenitvijo 91.118.674.61 Din.

Zadolženih posestev v izmeri od 75 do 100 ha je v vsej državi 854 s skupnim dolgom 60.860.749.30 Din. Od tega je v dravski banovini 128 posestev s skupno obremenitvijo Din 10.959.996.30.

Zadolženih posestev v izmeri nad 100 ha je v vsej državi 799. Zadolžitev teh posestev znaša 203.337.385.69 Din. V dravski banovini so od tega 103 posestev s skupnim dolgom Din 14.281.569 Din.

V vsej državi je skupno 647.070 zadolženih posestev s skupno zadolžitvijo v znesku Din 6.351.490.465.44. V dravski banovini je od tega 55.631 posestev, skupni dolgovi v dravski banovini pa znašajo 1.118.661.948.16 Din.

★

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 8. oktobra so pripeljali špeharji 17 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12—13 Din, špeh po 12—14 Din. Krme radi slabega vremena na trgu sploh ni bilo. Kmetje so pripeljali 5 voz krompirja po 0.75—1.50 D, 3 čebule po 2—3, česen 8—10, 12 voz zelja po 1—4. Hren 9—10. Jabolka 2—3, hruške 4—6, slive 2, breskve 4—5, grozdje 2.50—5, celi orehi 4—5, luščeni 14—16, kostanj 3. Pšenica po 1.75, rž 1.50, ječmen 1.50, koroza 1.75, oves 1—1.25, proso 1.75, ajda 1.50, fižol 2.50—3. Srna 1 kg 8, zajec komad 20—25, jerebica 8—10, fazan 12—15. Smetana 10—12, mleko 2—3, surovo maslo 20—24. Kokoš 15—25, piščanci 20—50, gos 35—55, puran 45—60, raca 15—20 Din.

Živinski in svinjski sejem v Ptuj. Živinski sejem v torek dne 4. oktobra je bil radi deževnega vremena slabo obiskan. Prignanih je bilo 112 krav, 88 telic, 111 volov, 46 bikov in 50 konj, skupaj 407 glav. Prodanih je bilo 213 glav. Povprečne cene so bile: krave 1.25 do 3 Din, telice 2 do 3.50 Din, voli 2 do 3.50 Din, biki 2 do 2.50 Din, konji 2000 do 2600 Din. Svinjski sejem dne 5. t. m. je bil slabši. Prignanih je bilo 135 svinj, prodanih pa 73. Cene so nekoliko poskočile in sicer prolenki 5.50 do 6.50 Din, debele 6 do 7.50 za 1 kg žive teže. Plemene svinje so se prodajale po 200 do 450 Din komad.

Čudne vode.

Dišeče jezero.

Tucan-jezero je oddaljeno 200 km od avstralskega mesta Perth. Že nekaj ur prej, predno se približa potnik jezeru, je ozračje prenapolnjeno s prav prijetno vonjavo, čeravno ni daleč naokrog nobene cvetlice ali cvetočega drevesa. Čim bolj se približuje vodi, tem bolj lahko ugotoviš, kak duh da širi. Zrak je prepojen z duhom po kadilu in se ti zdi, da se nahajaš v bližini tlečega kadila. Ako si še le prav tik pri jezeru, zavohaš, da se dviga

prijetna vonjava iz vode. Zakaj da to majhno jezero razširja vonj, je kaj lahko tolmačiti. Avstralija je edini del sveta, na katerem uspeva rastlina, ki daje kadilo, ki nikakor ne zaostaja za dišečo arabsko smolo. Tucan-jezero preskrbuje z vodo potok, ki se vije več kilometrov na dolgo po nepregledni ravni, ki je porastena z divjimi kadilnimi rastlinami, kojih dišeči prah s cvetja odnaša potok že tisočletja v jezero. Jezero ne odteka, ampak voda samo izhlapeva in oddaja prijeten duh. Ako se kedo okoplje v tem jezeru, mu telo diši, kakor bi se bil namazal z dišečim mazilom. Domačinom, ki so prebivali nekdanj v okolici jezera, je služila dišeča voda za vse mogoče čarovnije. Danes uporablja vodo iz Tucan-jezera velika pralnica v mestu Perth, ki jo meša med vodo za pranje in na ta način oprano perilo diši.

Sladka voda.

V severni Nebraski v Združenih državah Severne Amerike je večji ribnik, ki je za učenjake pravcata uganka. V nekdanji ilovnati jami se je napravil vsled deževnih dotokov majhen ribnik. Pred par leti pa je kljub suši naraščala v ribniku voda od dne do dne, se razlila po dolini in napravila jezero, ki meri v premeru 1 km. Slučajno so opazili, da je voda iz v kratkem nastalega jezera tako sladka, kakor bi bil v njej raztopljen sladkor. Gotovo je, da se je odprl v prvotno mlako podzemeljski izvirek, a odkod ta sladkoba? V jezero so spustili ribe in rake, ki so na začudenje v zelo kratkem času močno zrasli, kar je gotovo povzročila sladka voda. Ameriška vlada je poslala k jezeru znanstveno ekspedicijo, ki bo raziskala zagonetno zadevo.

Potok, ki si zamenja barvo.

V severnem Natalu v južni Afriki je potok Huta, ki je vreden omenka, kar se tiče barve vode. Takoj pri izvriku je voda potoka čista in kristal a kakor vsaka druga. Po toku 8 km potok

izgine pod neznaten hrib in ga ni videti 7000 m na 'lgo. Ko se zopet prikaže izpod skalovja v podzemeljski jami, je voda popolnoma indigo-plava. Še le pozneje, ko privzame modri potok več drugih dotokov, zgublja voda plavo barvo in pri iztoku je že navadne barve. Znanstveniki razlagajo domnevno ta pojav na ta način, da teče potok pod skalovjem skozi naravne zaloge bakrenih soli, kojih raztopina da potoku izredno modro barvo.

Voda, v kateri ne raste bakterije.

V Kanadi je tudi mnogo vod, ki so posebnost v znanstvenem oziru. V bližini naselbine Banfi izvira izpod skalovja potok, ki se imenuje Silver-Creek. Voda je tako popolnoma čista ali sterilizirana, da ne morejo v njej prospenovati nobene bakterije ali glivice. Zajeli so iz tega potoka večjo količino vode in jo izpostavili velikomestnemu ozračju. Navadna in odprta voda je tekom četrte u prenapolnjena z raznim prahom in z glivicami, katere je prinesel veter. V vodi iz Silver-Creeka pa se tudi po nadaljšem času ni razvilo nikako glivično življenje. Učenjaki trdijo, da teče izvirek potoka skozi srebrno rudo in odnaša seboj srebro, kojega malenkostna količina zadostuje, da se zaduši vsaka bakterija.

Še druge vodne posebnosti.

V vzhodni Afriki je reka, koje voda je naravna grenčica. V Čile v južni Ameriki je vrelec, ki je pri izviru slan kakor morska voda. V Združenih državah je znan izvirek, kojega voda ima 80 stopinj toplote. V Mehiki je vrelec, ki je nevaren, da se ne užge, ker plava na površini vode olje. Indijski veletok Ganges vsebuje večje količine radija in radi tega uporabljajo že od pamtiveka njegovo vodo v razne zdravilne svrhe.

Naša stara majka zemlja nas prese- neča vedno znova s svojimi čudovitimi posebnostmi.

Planinka čaj

Bahovec je važno in tekom mnogih let preizkušeno domače zdravilo iz planinskega zdravilnega rastlinstva.

Zavitek Din 20.— v apotekah. 841

DRUŠTVENE VESTI

Sv. Janž na Dravskem polju. Tukajšnje prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 16. t. m. v tukajšnjem Društvenem domu ob treh popoldne prelepo in podučljivo spevoigro »Mala pevka«. Prijatelji poštenega razvedrila prisrčno vabljeni!

Vojnik. Prosvetno društvo, pevski odsek, vprizori dne 16. oktobra »Hlapca Jerneja« v proslavo 15letnice dr. Krekove smrti.

Gornjigrad. Katoliško prosvetno društvo v Gornjemgradu priredi v soboto dne 15. oktobra, ob 8. uri zvečer, ter v nedeljo dne 16. oktobra ob treh popoldne v društveni dvorani lepo narodno igro »Miklova Zala«.

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Tudi naše Prosvetno društvo je s skromno prireditvijo počastilo spomin 70letnice Slomšekove. Ni bila sicer to tako slovesna proslava, vsaj na zunaj ne, kakor je bila ona pred 20 leti, ko smo praznovali 50letnico Slomšekove smrti. O Slomšku nam je takrat govoril g. dr. Hohnjec, fantje in dekleta pa so predstavljali »Divjega lovca«. Jedro naše letošnje proslave, ki se je vršila dne 25. septembra, je poleg deklamacij bil govor, katerega je imel naš rojak ter bivši srezki šolski nadzornik g. Franc Lužnik. S krepko besedo je med pravih živahnim pritrjevanjem poslušalcev ob zaključku svojega govora povdaruil, da hočemo načelom, katere je tako vneto širil slavni naš vladika, ostati zvesti vsikdar! Pevski zbor je pod vodstvom g. Joškota Časla zapel

Koliko papirja porabijo časopisi?

Časopisi vsega sveta porabijo, kakor so izračunali, približno 3 milijone 750 tisoč ton papirja na leto. To je razumljivo, če pomislimo, koliko papirja porabi en sam časopis, znani »Chicago Tribune« za navadno nedeljsko številko toliko papirja, kakor ga je mogoče izdelati iz lesa, ki zraste na 120 ha gozda. To je približno 800 do 900 ton ali 35 vagonov lesa.

1000 let star ruski rokopis.

Ekspedicijska ruske akademije znanosti je v južni Rusiji odkrila rokopis iz leta 1068. Ta rokopis je napis na takozvanem Tmutar-

Bridka zgodba skopuha.

(Dalje.)

»Utihni, Sita! Stari Tomaž in pater Sahib naju bosta gotovo iskala in tudi našla!«

Zvedela sva. Otroka sta prenočevala pri nekem starem kristjanu, Allah ga pogubi, ki ju je podučeval in mnogo sta tudi občevala s patrom. Starec ju bo iskal in svečeniški glaur nam bo naščuval policijo na vrat. Edina rešitev je bila: izginiti v Bombayu.»

Ali je poslušal napeto in je stopal molče poleg tovariša.

»Si siguren, da ti ni nikdo sledil?«

»Nikomur se niti sanjalo ni, da prepeljava živo blago.«

»In voz?«

»Prodala sva ga z voli vred.«

»Presneta stvar! To nam še lahko prekriža vse račune.«

»Kako misliš?«

3

»Vsekakor moramo tudi druge naložene naloge hitro dovršiti.«

Po stranskih ulicah sta dosegla v bližini pristanišča oni del mesta, v katerem prebivajo sami mohamedani.

Približala sta se hiši, v kateri sta stanovala skupaj s Sahibom.

Pri vstopu vpraša Sahib:

»Vse v redu?«

»Da, vse!«

Hišo obkroža štirivoglato dvorišče in je dvonadstropna.

V drugem nadstropju na oni strani, ki ni na ulico, sta nastanjena v sobici Rama in Sita. Vrata so zaklenjena od zunaj in pred vhod so naloženi prav visoko zaboji.

Rama je vse preiskal in odkril tudi ono mesto, kjer so nekoč vodila vrata ven na verando.

Otroka sta klečala na tleh in molila večerno molitev. Siti nakloni molitev mir in tolažbo. Deklica je kmalu zaspala, fantku pa ne dajo razne misli miru.

Imel je velike in pravzaprav dvojne skrbi:

poleg Slomškovih »Predica« in »Večernica« še tri druge pesmi. Da pa je bilo še nekaj za smeh, so poskrbeli naši fantje, ki so s sodelovanjem gđ. Tončke K. vprizorili »Kovačevega študenta«. Med odmori so se oglasili še tudi tamburaši. Udeležba od strani domačinov bi bila lahko večja. Pohvalno pa moramo omeniti, da so se udeležili v lepem številu Ljubenci z g. kaplanom Babšekom ter Gornjegrajski z g. župnikom Šlandrom.

Šmarje pri Jelšah. Že za 25. september je »Slovenski Gospodar« naznanil našo veliko proslavo Slomškove 70. posmrtnice. Pa se je prenačil. Do takrat še nismo končali velikopoteznih priprav, namreč prepotrebne spopolnitve našega Katoliškega doma z dozidavo dveh za garderobo, knjižnico in manjše sestanke določenih sob. Dogotovitev in blagoslovitev teh prostorov in njih posvetitev Slomškovega spomina smo na najslavesnejši način opravili šele prvo oktobersko nedeljo popoldne po lepi zahvalnici v dekanjski cerkvi. Blagoslovitelj msgr. Vreže nam je pod milim nebom obrazložil zgodovino prenovljene dvorane in odra ter obeh prosvetnih sob, pri naslednji akademiji v prenapolnjeni dvorani pa nam je v slavnostnem govoru razkazoval Slomškovo rodoljubno delovanje; vredno, da se ga vsi zavedni Slovenci čimdalje tembolj hvaležno spominjamo. Z napeto pozornostjo smo poslušali deklamacije Kampuševe deklice iz Stranj in Hribernikovega fanta od Sv. Barbare, ubrano prepevanje našega ženskega in mešanega zbora ter zelo zanimivo predavanje domačina, slušatelja zagrebškega pedagogija g. učitelja Viktorja Roma o Slomšku, ljubitelju šole in vzgojitelju naroda. Krasen zaključek vrlo dobro uspele prireditve so napravila naša kmečka dekleta s trodejanko: »Prisegam!«, ki so jo igrala s tolikim veseljem in s takim umevanjem, da smo jim pri srčno hvaležni in se te poučne igre že zopet udeležiti želimo. Vse odmore je prav lepo izpolnjeval naš šele tri mesece stari fantovski tamburaški zbor, ki nas je tudi še po prireditvi tako imenitno kratkočasil, da smo še par Slomškovih pesmi zapeli. Vsa čast in iskrena zahvala načelnstvu in nadzorništvu naše kmečke posojilnice, ki nam je z velikodušnim darom dozidave prepotrebni prosvetnih prostorov h Katoliškemu domu pripomoglo k

tako veličastni proslavi Slomškovega spomina!

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Na Slomškovo proslavo, ki smo jo imeli dne 18. m. m., so nas veselo pošetili bratje Hrvatje iz Vinagore in so nam pripomogli, da je Slomškova proslava pri nas tem lepše uspela. Dne 2. oktobra pa je naše prosvetno društvo vrnilo bratom Hrvatom njihov obisk. Precejšnja množica naših faranov se je zbrala na Vinagori, da še smo skupno z brati Hrvati proslavljali Slomškega. Vprizorili smo tam tudi igro »Razvaline življenja«. Igro smo morali vprizoriti na prostem, ker tam nimajo dvorane. Udeležba je bila izredno velika, ker na Hrvaškem, zlasti na Vinagori, je gledališka igra velika redkost. Tamošnji vlč. g. župnik Vukina nas je vesel s svojimi društvi sprejel in nam iz srca želel, da bi mi že kaj kmalu častili svojega škofa na oltarju.

SLOMŠKOVA PROSLAVA V PTUJU.

Preteklo nedeljo je župnija sv. Petra in Pavla v Ptuj na svečanosten način proslavila sedemdeseto obletnico Slomškove smrti. Hvale in posneme vredno je, da so pri ranem cerkvenem opravilu verniki v najobilnejšem številu pristopili k mizi Gospodovi, darujoč sv. obhajilo za veliki namen in srčno težnjo našega naroda, naj bi Bog odlikoval tega največjega sina našega naroda in z njim ves narod s častjo oltarja. Pri poznem cerkvenem opravilu je imel govor predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnjec. Z živahno poljudno besedo je na nazoren način predložil poslušalcem Slomškega kot velikega prosvetitelja našega ljudstva. Slomšek je utemeljitelj naše prave ljudske kulture in slovenske prosvete. Bil je globoko preverjen, da more na pozornici človeštva v naprestani medsebojni tekmi in v ostrem boju za obstanek, ki se vrši med narodi, zmagati in vztrajati samo tisti narod, ki v skladu z božjo previdnostjo gradi in usvršuje svojo lastno kulturo ter z njo prinaša duhovne dobrine za vse človeštvo. Kot od Boga poslan graditelj te kulture in prosvete, ji je v globini naše ljudske duše položil dva granitna temelja: katolištvo in slovenstvo. Da bi zgradba naše narodne prosvete šla ne samo v vis kakor nekaj nebotičnik ter bi bila odlika in prednost nekaterikov, marveč da bi

vse ljudstvo bilo njen nosilec, je Slomšek vse sloje in dele našega ljudstva zajel in zavzel za izobrazbo. Hoteč našo zveličansko narodno omiko ohraniti gnilobe in propada, je vojeval ostro borbo zoper vse bacile nekrščanstva v javnem življenju. V knjižici za mladeniče »Življenja srečen pot« je zapisal strahovito obsodbo pisarjev nekrščanskih knjig in slabih časnikov, imenujoč jih pomagace samega hudobca. Naše nastopanje in prizadevanje zoper nekrščanski tisk, zoper slabe knjige in liste je naloga, ki nam jo je sporočil in izročil Slomšek. Slovesno sv. mašo je imel ob obilni asistenci g. župnik Alfonz Svet. Popoldne ob treh je bila slavnostna akademija v mestnem gledališču s pestrnim, prav srečno sestavljenim programom, kojega proizvajanje je pod vodstvom g. p. Konstantina prav dobro uspelo. Na sporedu so bile pevske točke, deklamacije, prizori, spevoigre, proizvajanje Slomškovih pesmi. Med odmori je pod večjim vodstvom g. p. Miroslava Godine igral tamburaški zbor minoritskih gojencev. Spominski govor je imel g. Edvin Bojc, ki je s slikovito in zanosno besedo risal občinstvu lik velikega našega narodnega voditelja in buditelja ter s krepkimi potezami poudaril glavne momente Slomškovega življenjskega dela. Akademija je bila prav dobro obiskana, med navzočimi sta tudi bila g. župan Jerše in bivši župan g. dr. Senčar. Ptujška proslava je bila na višini, ki je dostojna spomina nesmrtnega Slomškega.

Nevaren posel iskanja orhidej.

Kraljica iz Sabe in orhideje.

Ko se je pripravljala kraljica iz Sabe, da poseti kralja Salamona, se je domislila, da zlato za tako modrega vladarja nikakor ni primerno darilo. Na stotine nasvetov glede obdarovanja je bilo predloženih od njene okolice, a nobeden ji ni ugajal. Slednjič ji je svetovala priprosta dekla orhideje. Kraljica se je oklenila tega nasveta. Pustila je izkopati drevesa, na katerih so rasle orhideje in je peljala seboj kar cela drevesa, da je zgledala njena ka-

Predvsem ni znal, kaj neki se bo zgodilo z njim in s sestrice. Pater ga je že večkrat svaril, naj se čuva tujcev in posebno še mohamedanov. Nikar naj ne poseča predstav kačjih zagovornikov ali zarotovavcev. Ako so ti prijazni napram deci, snujejo vsikdar nekaj hudobnega. Oni so ti isti, ki kradejo otroke. Ni ubogal in sedaj se je zgodilo, kar mu je napovedal pater. Globoko kesanje se je oprijelo njegovega srca. In njegova sestrice se je morala pokoriti z njim vred. Jokal je, ihtel ter molil, ljubi Bog mu naj pomaga, bo že vse zaupal patru in nikdar več ne bo šel h kačjim zarotovavcem.

Še nekaj ga muči. Ni mu bilo znano, kaj da nameravajo hudobneži. Iz pogovora obeh tolovajev je razbral, da snujeta zlobne načrte še proti nekemu drugemu in se močno bojita za slučaj, da bi zvedela oblast o ropu otrok. Ako bo enkrat prost, bo vse povedal patru in bo tudi pomagal onemu ogroženemu možu. Tak je bil njegov trdni sklep.

Slednjič je zahteval tudi od njega spanec svoje pravo.

Ob taistem času so sedeli skupaj trije zarotniki in kovali načrte. Sahib je govoril:

»Najboljše je bilo zate, Omar, da si se zatekel v Bombay. V Gudjeratu bodo peklenko pazili. Poročilo sem poslal takoj. Upam, da bodo zadovoljni. S tema zadnjima si se polastil prvostnega plena. Nekaj takega je hotel imeti naš khan (zapovednik). Ako se bo cela zadeva nekoliko umirila, potem mu lahko pošljemo otroka. Mladec je krepak in izvrstno sposoben za ladjo. Khan rabi sužnja za kurjača, ker je prejšnji izdahnil pod udarci biča. Ako bo enkrat izginil v trupu ladje, ne bo zagledal solnca, dokler se ni prelevil v vernega muslimana. Cesar mu ne bo mogel ucepiti duhovnik, mu bo ubil bič. Bič pa prepriča slednjič vsakega. Hahaha! Če pa ne, bo pač poginil, kaj pa je življenje sužnja kristjana! Dekletce je vitke postave in baš take želi imeti stari Sulejman. In ono drugo, ono drugo, da, pojutrašnjim se bo pričelo razpletati.«

Ko je poklical pater policijo, so mu uradno tole sporočili:

kanskem kamnu na otoku Taman in popisuje, kako je ruski knez Gleb meril led na obali Azovskega morja. Kamen bodo shranili v leningradskem muzeju.

Zdrav človek in potenje.

V poletnem času se marsikdo močno poti, in če ima denar, si cede privoščiti hladilnih pijač. — Najbrž nihče ne pomisli, koliko vode pride pri potenju skozi njegovo kožo. So zelo različne te množine in v prvi vrsti odvisne od množine popitih pijač in zavžitih jedil. Da so pa količine vode gotovo zelo velike, pa dokazuje že dejstvo, da zdravemu človeku tudi po zimi,

ravana kakor potujoči gozd. Kralj Salamon je duhal nepopisni vonj orhidej in občudoval barvo, ki je rahla in vendar tako bogata, bil je kar očaran od rajskega cvetja orhidej.

Privlačnost orhidej je preživela več tisočletno dobo. Dragoceno kamenje iz Salamonovih časov je zakopano po grobnicah že davno pozabljenih kraljev, kras orhidej živi še danes.

Dragocenost orhidej!

Cela premoženja se izdajajo za orhideje. Eden cvet stane 30 Din ali pa tudi 20.000 Din, kako redek pač je. Iskalci orhidej žrtvujejo večkrat celo življenje, da izsledijo le en cvet, ki je posebna redkost. Nabiralci orhidej, ki se skrivajo po džunglah Južne Amerike, po otokih pod Indijo: na Sumatri ali Borneju in na Madagaskarju ob Južni Afriki, doživijo mnogo več nego lovci na slone, leve, tigre in gorile.

Orhidej je na tisoče in tisoče vrst. Med izredne posebnosti prištevajo cvetje, ki sliči malim ptičem in metuljem z razprostrtimi peruti.

O južnoameriškem nabiralcu orhidej pripovedujejo to-le:

Nastopilo je deževje. Približal se je čas, ko bi naj odpotoval, a še ni našel dragocenega in redkega cveta orhideje. Prinesel mu je Indijanec zbirko kakih 100 komadov. Med temi je bila tudi orhideja, kakoršne še ni bil videl. Vzel jo je v roko, da bi jo radi izredne krasote natančneje ogledal. Skozi mršno svetlobo, ki je prodirala skozi goščo ovijalk, so se svetlikale barve cveta, kakor bi bile žive. Imel je pred seboj orhidejo, pač najlepšo, kar jih je sploh kedaj videl. Naenkrat pa se je pričelo na listju cveta nekaj gibati — nabiralec je pogнал to čudno gibajočo se stvar proč in skočil na stran. To, kar je držal v roki, sploh ni bila orhideja, ampak ena najbolj strupenih kač!

Najbolj čudovita lastnost orhideje je ta, da zna natančno prevzeti obliko

drugih rastlin in živali. To spreminjanje cveta pač ni ničesar drugega, nego naravna samoobramba.

Nevarnost iskanja orhidej.

Vsaka džungla v: Mehiki, Panami, Ekvadorju, Braziliji, Orinoku in na Madagaskarju je že zahtevala smrtno žrtve strastnih zbiralcev orhidej. Iskalci tega tolikanj redkega cveta imenujejo z največjim spoštovanjem imena pionirjev, onih mož, ki so se odrekli po cela leta civilizaciji, gledali neprestanim nevarnostim v oči, da bi odkrili nove, še nepoznane vrste orhidej. Iskanje orhidej je vedno združeno z navadnimi nevarnostmi, kakor: sovražni domačini, mrzlica, divje zveri, strupene žuželke in kače. Orhideje rastejo in cvetijo največkrat na vrhu visokih dreves. Kolikokrat nastane za iskalca vprašanje: Ali naj spleza na drevo, ki je s'oro sigurno gnezdišče kač? Ako se ne more polastiti cveta s pomočjo lasa, mora drevo podreti z orhidejami in kačami, kakor je to storila kraljica iz Sabe.

Doživljaj Angleža.

Gotovi Hamlin, ki je iskal orhideje po otoku Madagaskar, je zadel pri tem poslu na posebno težkočo. Ko je dosegel Moyambassa pokrajino na otoku, je vztrajal poglavar na tem, da se mora zvezati Anglež, ako hoče tamkaj ostati, s kraljevo rodbino. Hamlin je prevzel čast poglavarja in se je podvrigel obredu, ki je predpisan za sklep krvnega sorodstva s kraljem. Kralj je poslal na lov orhidej svojega svaka, a je zapretil Angležu, če se bode svaku kaj pripetilo, bo nosil on odgovornost. Istočasno je opozoril kralj krvnega brata še na jaguarje, ki prežijo po džunglah in so na Madagaskarju posebno krvoločni. Svarilo ni bilo zastojno. Jaguar je mežikal s kraljevim svakom in si ga je privoščil s kožo in lasmi. Ko je zvedel kralj o smrtni nesreči, je zapovedal, da se mora Hamlin pokoriti. Dal mu je na izbiro: Ho-

če li, da ga namažejo z oljem in sežgejo na grmadi, ali pa mora prevzeti celo družino od zveri povžitega sorodnika? Anglež se je odločil za prevzem družine.

Tigrova orhideja.

Fostermann, nemški nabiralec orhidej, je odkril nad 40 vrst. Nekega večera se je nahajal v največji goščavi v Siamu v Indiji. Pred zatonom solnca je še gledal skozi daljnogled in zagledal prekrasno orhidejo visoko na drevesu. Bal se je, da bi ne mogel drugo jutro dognati pravega drevesa. Razdelil je celo družbo na dva dela. Eden od spremljevalcev se je podal naprej, da bi poiskal taborišče, Fostermann je ostal pri drevesu. Naenkrat mu je udaril na uho pretresljiv krik. On in njegovi ljudje so brželi na pomoč. Odkrili so sled tигра in ničesar drugega. Tovariš je zginil. Drugo jutro so prodrli globokeje v pragozd in našli preostanke tovariša, katerega je bil tiger zagrabil, raztrgal in požrl. Smrtni žrtvi je poskrbel Fostermann za vedni spomin na ta način, da je imenoval nesrečni cvet »tigrovo orhidejo«.

Usodepolni prevoz orhidej.

Ni čudež, ako so orhideje med tigri in divjimi poglavarji tako drage cene. Pa tudi tedaj, ako je kedo katero odkril in jo spravil srečno do pristanišča, je prepeljava rastline iz džungle po morju tolikokrat brezplodna. Od 27.000 iz Južne Amerike na ladje naloženih orhidej sta prestali prevoz v Evropo le dve. Od pošiljke v Nemčijo, ki je obsegala 1000 redkih vrst s Filipinskega in Bonin otočja, so vse ovenele.

Ako pa tudi pride katera v evropski cvetličnjak, ne cvete pod umetno ustvarjenimi pogoji.

Vinske sode, rezan in tesan les, bukova drva, cepano in žagano kolje prodaja ali zamenja za dober vinski mošt Gnilšek v Mariboru, Razlagova ulica 25.

ko se niti najmanj ne potli, izhlapi skozi kožo približno 1 liter vode na dan.

Mati in kača.

V Italiji se je dogodil v kraju Forza de Agio čuden slučaj, da sta napadli kači otroka in mater. Neka mati je šla s svojim šestletnim sinčkom počivati pod senco velikega kostanja. Ko se je za nekaj trenutkov oddaljila od sinčka, je slišala, kako otrok joka. Ko je prihitela nazaj, je zapazila, da se je dolga črna kača zagrizla v ustnice otroku in se ovila otroku večkrat okoli vratu tako, da se je otrok že dušil. Ko je hotela kačo odtrgati od otroka, se ji to ni posrečilo,

»Neznatna sled je najdena. Na neki majhni postaji je bil v največji naglici in pod slepo nizko ceno prodan voz z volji vred. Popis se ujema z našimi ljudmi. Sedli so v vlak proti Bombayu, so pa tukaj neznano kam zginili. Potniki niso izstopili na nobenem kolodvoru na otoku. Najbrž so se prepeljali v čolnu. Preiskave v luki in pri ribičih so v polnem teku. Gotovo so pa še lopovi v Bombayu. Kolodvori so zastraženi. Pojasnila, katera smo vam podali v zgorajnjih vrstah, niso za javnost! Vsaka nepotrebna beseda lahko škoduje celi zadevi. V par dneh boste imeli otroka. O nadaljnjem razvoju vas bomo obvestili.«

Mama Hajani.

Prihodnji večer pri kosilu sta se opravičila oba pridigarja pri Mohamedu in obžalovala, ker ne bosta mogla priti sledeči dan.

»Svetniški mož, jutri ne bova utegnili uživati tvoje prisotnosti. Moreva odpotovati!«

Svečenik je nagrbnil obraz, kar je pomenilo, da bo moral ta dan gladovati.

»Mi je res žal«, — prišle so mu te besede iz srca, »zakaj pa odpotujeta?«

»Zaobljubila sva se. Allah naju kliče.«

»Zaobljuba?«

»Da, jutri je dan smrti svetega moža, Mama Hajane, prisegla sva, da bova vselej romala ta dan na njegov grob.«

»Saj nikakor ni daleč.«

»Ne, peljala se bova v avtomobilu, na grobu bova molila in nato večerjala v romarski hiši.«

»Romanje je sveta zadeva«, je vzdihnil Mohamed.

»Ako se pelješ z nama, svetec, znano nama je, da si revež, za avtomobil ter prehrano bi že midva poskrbela.«

Da, bila sta dobričini in odkrita prijatelja. Mohamed je vs vzhičen prikimal, trojica se je razstala v najboljšem razpoloženju! Pridigarja sta obljubila, da prideta po Mohameda...

Proti večeru je že bilo, ko so se vzpenjali trije navzgor po hribu svetnika Mama Hajane. Vrgli so se na zعالjo, se dotaknili tal s čelom in molili na pol glasno ono brzkončno suro, ki

Sv. Miklavž na Dravskem polju. Dne 23. septembra je med 1. in 2. uro ponoči izbruhnil požar pri posestniku Ivanu Temant, Rošnja št. 26. Zgorelo je gospodarsko poslopje. Ogenj je gotovo podtaknila zlobna roka, kar se tu pri nas čisto dogaja. Na kraj nesreče so prihitali gasilci od Sv. Miklavža in od St. Janža. Gasilci od Sv. Miklavža so sami vlekli ročno brizgalno, katra tehta 1400 kg, do sosednje vasi Loka. Tam se jih je usmilil posestnik Ivan Potočnik iz Loke, kateri je dal izmučenim gasilcem konje, da so lahko nadaljevali pot na pogorišče. Miklavžanom pomagamo na srca: bodite prijatelji gasilstva! Vsak jih lahko enkrat potrebuje, ker nesreča nikoli ne miruje! Torej: Na pomoč! — Gasilec.

Sv. Anton v Slov. Goricah. Tukaj je tik pod hribom naše prijazne cerkvice mirno v Gospodu zaspal v svojem 23. letu vzoren mladenič Andrej Kapfer. Po svojih šolskih letih se je izučil za spretnega kolarja, pa božja previdnost ga je poklicala k vojakom. Ko je obol, so ga pripeljali domov, kjer mu je njegova ljubeča in skrbna mati zvesto stregla, saj je vedela, da kdor rad bolnikom streže, si rajski venec veže. Potrpežljivo je prenašal svoje bolečine skozi celih 16 tednov, saj si je med trnjem telesnih bolečin nabiral cvetke za svoj nebeški venec. Vsak mesec se je pokrepčal z angeljskim kruhom ter tako pokrepčan tudi s sv. popotnico v nedeljo dne 25. septembra odšel v boljše domovino, ko ga še ni okužil hudobni in zapeljivi svet. Zapuстил je svoje drage domače in svoje tovariše, katerim iz svežega groba kliče: Glej tovariš, truplo moje, mlado še pa bo strohnelo, spomni se, da tudi tvoje kmalu bode odcvetelo! Bodi mu lahka zemljica!

Šetarova. Pred par leti se je izdala naredba, katera prepoveduje tujim posestnikom tukajšnjih travnikov, voziti in goniti živino po bližnjici čez zasebni most, ker smo se z bivšim lastnikom mostu nekaj sprli. Pa poglejmo, kakšne ugodnosti nam je ta naredba prinesla! Od treh strani obdajajo tukajšnje

travnike tri večje vode (Pesnica, Globovnica in Velka), četrta stran pa meji na vaški pašnik; zato vodijo vse poti iz teh travnikov preko vašega pašnika. Ako pelje tuj voznik po bližnjici, vozi le malo po pašniku, ker se cesta kmalu odcepi na most. Če pa pelje skozi vas, kakor naredba zahteva, vozi po pašniku prav od enega konca do drugega, in se s tem povozi mnogo dobre paše, ker tukaj cesta ni strogo določena. Za tuje voznike ni v vasi primerne napajališča, ker so vaški študenti v zaprtih dvoriščih, kjer nihče ne vidi rad tuje živine. Edino prosto napajališče pa je na ostrem ovinku, kjer se z velikimi senenimi vozi zelo ovira promet, zlasti pa je nevarno, ker na tem križišču vedno drčijo avtomobili. Pri vožnji in posebno še sedaj, ko gonijo otroci na pašo, rada uhaja vaška živina s tuje skozi leso in odide v škodo. Tujim posestnikom pa se pot brez potrebe podaljša za polovico. Vse te neprilike bodo prenehale, ako vrnemo tujim posestnikom staro pot, ki so jo uporabljali že skoro 30 let.

Sv. Martin na Pohorju pri Slov. Bistrici. Dne 2. septembra dopoldne se je raznesla žalostna vest, da je preminul po kratki mučni bolezni g. Slavoj Dimnik, upravitelj banov. Dečjega doma v Mariboru in tajnik Počitniškega doma kraljice Marije v Šmartnem na Pohorju. Zaplapolala je črna zastava na Gasilnem domu, ki je naznanjala smrt. Leta 1928 je pokojni pripeljal v Šmartno na Pohorje westfalske otroke in v kratkem času se mu je kraj in pohorsko ljudstvo tako priljubilo, da se je leta 1929 na njegovo spodbudo ustanovil v tukajšnjem kraju Počitniški dom. Tukajšnje ljudstvo ga je zaradi njegove prijaznosti in gostoljubnosti zelo spoštovalo. Od kar je Počitniški dom kraljice Marije, je ta del Pohorja pridobil mnogo na tujem prometu. Še isti dan se je brala sv. maša-zadušnica v farni cerkvi sv. Martina, katero je opravil vlč. g. župnik Alojzij Zdolšek. Blagi pokojnik naj mirno počiva v beli Ljubljani! — Kakor v drugih krajih, smo tudi mi proslavili 70letnico Antona Martina Slomšekove smrti. Na predvečer se je zvonilo njemu v čast v farni cerkvi, prihodnji dan je bila v cerkvi, ki je bila polna vernikov, slovesna služba božja, ki jo je opravil vlč. g. župnik. Imamo v naši fari leta 1853 rojenega starca

Antona Unterlehnerja, ki stanuje pri trgovcu g. Leopoldu Vorša. Starec je še čil in čvrst za delo. Birmal ga je leta 1861 rajni škof Anton Martin Slomšek.

Polenšak pri Ptujju. V enem mesecu se res veliko spremeni. V večnost odhajajo stari in mladi. Nebesa se pa tudi vesele novih angelčkov. V začetku meseca je umrla radi pljučnice Marjeta Korenjak iz Ilušaka, stara nad 80 let. Žrtev materinstva je postala 24 let stara Marija Kranjc iz Lasigovec. Tri leta omožena s pridnim možem zidarjem Janezom, je letos povila prvorojenca, Micko. V otroški postelji se je prehladila, pritisnila je pljučnica in 14 dni po porodu je bila mrlič. Kot pridno šiviljo jo je dičilo to, da ni hotela delati ženske obleke po »modernem«, ampak vedno po »starem«, rekoč: »Vem, da bom dajala o svojem delu račun tudi Bogu, zato jaz ne delam »moderno«. Da, takih šivilj bi nam mnogo trebalo. Draga Micka! Lahko si položila račun pred večnim sodnikom, zdaj počivaš v hladnem grobu na eni strani s staro Korenjakovo, na drugi s svojo hčerko, ki ti je sledila par dni pozneje, stara tri tedne. — Angelj smrti je poklical tudi nežna bitja in sicer poleg Kranjčeve Micke še 1 in pol leta starega Šumenjak Franca iz Preroda in polletnega Majcen Joška iz Braclavec. Naj se le vesele med angelci. Žalujejo starše pa naj tolaži zavest, da angelci prosijo za nje. Vsem prizadetim hišam in rodbinam, ki so vse naročene na »Slovenskega Gospodarja«, naše sožalje! — Pogorelo je novo gospodarsko poslopje posestnika Turšak Alojzija v Polencih. Zgorelo, razven strešnega ogrodka in slame, ki je bila že spravljena pod streho, ni nič. Vse se je rešilo. Goveje živine ni imel. Baje je škoda križa z zavarovalnino. Nesrečnemu posestniku je tudi lani pogorelo gospodarsko poslopje s slamo krito, ravno tako tudi preša. Stanovanjska hiša se vsikdar radi nasprotnega vetra reši. Kako je ogenj nastal na tem novem velikem poslopiju, ki si ga je lani postavil z velikimi žrtvami in se še zraven hudo zadolžil, še se danes ne ve. — Dobili smo tudi lepega pohlevnega dežja, ki namaka tako hudo vsled suše žejno zemljo. Sadja imamo v obilnosti, ki se pa radi denarne krize slabo prodaja. Ljudje s strahom gledajo v prihodnost. Kaj bo, ko bo trebalo plačati davke, ko pa še za

je dobila ime po kravi in tvori nekako veržizpoved muslimanov.

Na polovici hriba so dospeli do grobne omar. Pred njo je klečal postaran mož in je bil ves zatopljen v molitev. Mohamedan je bil, duhovnik in očitvidno modrijan. Prihod tujcev ga ni motil, njihove bližajoče se korake je preslišal. Vsaj Mohamed je bil tega prepričanja in radi tega se je glasno odkašljaj.

Ves prestrašen mu je podrl Omar roko pred usta in mu dal s prstom znamenje, da naj molči.

Čisto potihoma je stopila trojica par korakov nazaj in je opazovala sključeno postavo.

Mohameda je oplazovala nevolja, molčanja sploh ni prenašal. Obrnil se je k Omarju in mu pošeplnil:

»Kedo je ta svetec? Nisem ga še nikdar videl!«

»Kaj . . . ?« je vprašal ves začuden Omar in odgovoril: »Jaz sem le pridigar in ga ne poznam natančneje. Sicer je pa slaven daleč naokrog. Čerovnik in čudodelnik je. Ima v svoji oblasti, da

dela dragocene kovine zlato in srebro iz nič. Ni mi znano njegovo ime, pač pa sem čul že večkrat o njegovih čudežih.«

Mohamedu so zaprle te besede sapa, ni znal odgovora, le na dolgo zategnjeni »Ooooh« je privrel iz njegovih od začudenja odprtih ust.

»Ako se zanimaš zanj«, je nadaljeval Omar, »potem . . . zakaj pa bi ne govoril z njim? Tebe je odlikoval Allah, si vendar duhovnik; midva sva pa le revna oznanjevalca prerokove besede.«

Počasi si je Mohamed le opomogel in zagrabil za nit pogovora.

»Ali je res tako? Ali je res tako?«

Od nestrpnosti je začel prestopati z ene noge na drugo, gotovo bi bil zmotil svetnika v molitvi, če bi ga ne bil zadržal Omar.

Mohamed je klepetal vse mogoče prav zmešano. Sam ni znal, kaj je pravzaprav blebetal, tako zelo ga je presunilo dejstvo, da je mož čudodelnik, ki zna delati zlato.

»Pst!« je posvaril Ali oba, »se je že zganil.«

(Dalje sledi.)

pač pa je pretrgala kačo. Takoj nato pa je iz skrivališča v bližini švignila proti materi druga kača in jo močno obgrizla. Mater so prepeljali takoj nato z že mrtvim sinčkom v bolnišnico.

Mož, ki duha smrt.

V Varšavi so delali poskuse z nekim možem, ki more v resnici z nosom izvohati, kdo od bolnikov bo umrl. Moža so peljali v različnih bolnicah k 260 nevarno bolnim in v štirih slučajih je mož napovedal smrt, ki je v resnici nastopila v teku 48 ur. Drugim težko bolnim pa je napovedal ozdravljenje in to je pravilno uganil.

najnujnejše, neobhodno potrebne reči ni denarja. Zima pa se nam naglo bliža...

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Dne 12. septembra je umrl Franc Fludernik, po domače Gros, star 79 let. Ni mu bilo dano dočakati prihodnjega leta, ko bi s svojo ženo obhajala zlato poroko. Rajni je bil globokoveren mož, ki se je rad zanimal tudi za javno življenje. V času med vojno je bil predsednik našega izobraževalnega društva. Naj mu sveti večna luč! — V nedeljo dne 25. m. m. pa so zapeli naši zvonovi smrtno pesem Maksu Detmarju, po domače Bezočniku, ki je po daljšem bolehanju umrl v najlepši možski dobi, star 46 let. Kdo ga ni poznal tega, lahko rečemo moža molitve ter neustrašnega katoličana, ki se svojega verskega prepričanja nikdar in nikjer ni sramoval? Pač krasen zgled našim fantom in možem, ki so le prevečkrat v tem oziru bojazljivi! S kakšnim veseljem je v cerkvi ali pri procesijah molil naprej sv. rožni venec. Bil je tudi vnet tretjerednik, ki je skoraj vsako nedeljo pristopil k mizi Gospodovi. Upamo, da je za svoje bogoljubno življenje prejel bogato plačilo onkraj groba.

Šmarje pri Jelšah. Zdaj pa ne zdihujemo več po dežju. Saj nam je zadnji teden štiri dni prav izdatno in še preveč namakal, napolnil jame in cisterne in dobro založil tudi izvirke. Ker pa vsled tega v vinograde precej sili gnjiloba, so takoj po dežju oživele naše gorce in so eni spodbirali, drugi pa tudi že brali, in le malo jih bo čakalo na sv. Terezijo. Če bo topleje postalo in se nam bo zopet ljub solnce prijazno smejalo, bodo imeli ti slednji kapljico, kakor je mlajši rod menda ne pomni. Pravjo, da je bilo leta 1834 tako in nato se je še do nedavnega časa marsikateri, ki se ga je preveč nalezal, opravičeval s pesmijo: »Oj tega je firundrajsigar kriv, da sem se ga preveč napil!«

Cerovec pri Rogaški Slatini. V ponedeljek dne 3. vinotoka je umrla v celjski bolnici Ana Krumpak, žena viničarja pri g. Žumru iz Celja. Imela je dolgotrajno bolezen (vodeniko) ter si iskala na mnogih krajih zdravlja, sedaj že drugič v celjski bolnici, a bilo je vse prepozno. Svojo mučno bolezen je prenašala s potrpežljivo vdanostjo v božjo voljo. Bila je tudi vzor krščanske matere, ki se ni sramovala molitve ter je tudi bila zelo darežljiva. Zapušča šest nepreskrbljenih otrok, eden pa je samo en dan prej kakor ona odšel med nebeške krilate in ji drugi dan prišel v nebesih nasproti. Žalujemo mu možu in otrokom naše iskreno sožalje! Ti pa, predraga Anka, nikoli od sovaščanev pozabljenja, uživaj večno veselje tam, kjer ni trpljenja, ne skrbi. Na svidenje nad zvezdami!

Irje pri Rogaški Slatini. Iz naše vasi se pa res kaj poredko oglasimo v »Slovenskem Gospodarju«. Vendar pa se nam je sedaj taka novica zgodila, da jo moramo sporočiti cenj. čitateljem »Slovenskega Gospodarja«. Zgubili smo iz naše vasi dobrega soseda starega Blažeka. Pred kratkim nas je za vedno zapustil Blaž Plevčak, posestnik iz naše vasi. Star je že bil 75 let. Kljub starosti pa je prebivala v njegovem telesu vedno vesela mlada duša. Svojo dušo si je pomladil z nebeškim kruhom vsak prvi petek in prvo nedeljo v vsakem mesecu. Če mu je pa bilo količkaj mogoče, je to ponavljal še pogosteje. K sv. maši je kaj rad hodil ne samo ob nedeljah in praznikih, marveč tudi ob delavnikih. Bil je vzgleden član Apostolstva mož in tretjega reda ter naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Kljub svoji starosti je bil še vedno vesel in čil ter opravljal vsa težka kmečka dela. Teden pred smrtjo

pa ga je napadla huda črevesna bolezen, ki mu je pretrgala nit življenja. Dragi Blažek, kako nam je dolg čas po tebi! Tolažimo se s tem, ker vemo, da ti je tukaj med vsakim delom bila molitev na jeziku. Zato vemo, da boš tudi v nebesih za nas prošil pri Jezusu in Mariji, katera si tako pristrčno ljubil in pri katerih že tvoja duša uživa zaslužen nebeško plačilo. Posnemajmo njegove vzglede, zlasti njegovi sinovi, ne bo vam nikdar žal. Potolaži se neizmerno žalujoča njegova hčerka, saj vemo, da tvoj atek in naš dobri sosed sniva sladki nebeški sanj nad zvezdami in ko bomo tudi mi poklicani, nam bo vesel prihitel naproti s svojimi ljubljenci.

Gerečja vas. Dne 2. oktobra nam je tukajšnje prostovoljno gasilno društvo priredilo veliki praznik. Imeli smo blagoslovitev novega Gasilnega doma, ki je zelo krasno urejen. Blagoslovil nam ga je domači vlč. g. župnik V. Skuhala, ki nam je z njegovim v srce segajočim govorom orisal namen in potrebo gasilnega društva. Za njim je sledil govor šolskega upravitelja in načelnika hajdinskega gasilnega društva g. Ignacija Betja. Za tem nam je zapel moški zbor domačih fantov dve prav lepe pesmi. Le tako naprej, kličemu našemu mlademu gasilnemu društvu!

Pišec. Zopet nekaj posebnega. Ko se je neka družba vračala iz Globokega v Pišce preteklo nedeljo zvečer, so jo napadli neki nepridipravi. Vnel se je boj, ne boj — mersko klanje, a brez krvi. Streljalo se je namreč na obeh straneh, a nikjer ni bil nikdo ranjen. Pač sreča v nesreči. Baje so hoteli nepridipravi poravnati stare račune z nekom, ki se je nahajal v družbi. Upamo pa, da jim bo oblast izbila iz glave veselje, napadati mirne ljudi, čeprav zvečer. — Toča. Dosedaj nam je nebo prizanašalo z njo, a te dni nam je nekaj nasulo. Pretekli teden v torek so se naenkrat zbrali temni oblaki nad Pišcami, ki smo jih vsi s strahom opazovali. Pa smo se pomirili, ko se je iz njih ulil le pohleven dež. Toda ni pretekla ena ura, že so se zbrali drugi, še hujši oblaki nad nami. In sedaj je udarilo. Sedaj, ko so grozdne jagode že zrele, nas je nebo obiskalo s točo. Smo že zaslužili! Vendar prehude škode nam toča ni prizadajala. Najbolj se njeno delo pač pozna na Veselem in Malem vrhu naše župnije. Ljudje pa hitijo sedaj z vso naglico trgati, da vsaj to, kar je ostalo, pravočasno pospravijo na varno. Sicer pa je toča bolj gospodarila, kakor slišimo, v Dobovi, Zdolah itd. Toda naša kapljica bo letos izborna. Saj že skoraj ni najti mošta, ki bi imel pod 20° sladkorja. Le kupcev bo treba!

Medija-Izlake. Gospodarska »griza« karnoče ponehati. Zlasti jo občutijo naši rudarji, ki morajo oskrbeti ob zelo pičlem zaslužku svoji družini obleko in obutev, ker je predurmi zima. — Tudi našo vas je obiskal »Slovenčev« aeroplan, ljudje so ga z velikim zanimanjem spremljali. — V ponedeljek dne 3. oktobra smo spremili na zadnji poti bivšega trgovca g. Lampreta Mallya. Bodi mu zemljica lahka, preostalim pa naše pristrčno sožalje!

Pri slabosti je naravna »Franz Josefova« grenčica prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske soglasno prav milo učinkujoč način »Franz Josefove« vode, ki je zlasti prikladen za nežno rast ženskega telesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 15

Čudovite najdbe na Kitajskem.

Na čudovite najdbe je naletela ekspedicija znanega raziskovalca Sven Hedina na Kitajskem. Našel je znamenite izkopine iz dobe znamenite kitajske vladavine Han, ki je v času kakih 200 let pred Kristusom usodno krmarila kitajsko cesarstvo. Tedaj se je ta ogromna država nahajala v boju za svoj obstanek. Tri leta so se Kitajci borili z napadajočimi sovražniki ter branili severozahodna vrata v svoje veliko cesarstvo.

Tam je sedaj Sven Hedin s svojo ekspedicijo izkopal znamenite ostanke iz iste junaške kitajske dobe. Mladi starinoslovec Folke Bergman, ki se nahaja v ekspediciji, je že leta 1930 in l. 1931 začel kopati v tistih krajih. Izkopal je doslej iz trdnjavskih ruševin silno mnogo spomenikov, ki so stari kakih 2000 let. Našel je med drugimi na tisoče ozkih lesenih palčic, na katerih so bili krajši ali daljši napisi. Ti napisi še niso razvozljeni, vendar lahko rečemo, da so med najstarejšimi, doslej znanimi pismenimi kitajskimi spomeniki. Prvi so iz dobe prvega stoletja pred Kristusom. Večina jih ne obsega menda drugega, kakor osebne podatke o vojakih, ki so bili tam za posadko. Drugi pa bodo najbrže dali podučne podatke o delovanju in nahanju Kitajcev, posebno pa kitajskih vojakov v tistih časih.

Bergman je izkopal dalje tudi mnogo lesenih posod, lončevine, dobro ohranjene puščice z bronastimi ostmi, železne sekire, železne nože in tudi zelo lep nož v usnjati nožnici. Kitajski krojač, ki je živel tam pred 2000 leti, je med drugimi stvarmi izgubil ali pustil nekje iz suknja narejen pisemski ovitek, v katerem je imel spravljene tudi šivanke. Sedaj po 2000 letih je to našel Bergman. Ker tedaj pisemskih ovitkov še niso lepili z gumijem, kakor to delamo dandanašnji, so pisma pečatili z nekako tvarino, narejeno iz mešanice brona, roževine in lesa. Iz teh pečatov bo mogoče razvideti tudi razvoj visoko stoječe kitajske umetnosti v izdelovanju pečatnikov, ki je bila brez dvoma predhodnica našega današnjega tiskarstva. Eden od najdenih pečatov (v premeru en in pol do 2 cm) nam kaže obliko male pisalne mize. V izkopanih papirnatih ovitkih so našli vdolbine, v katere naj bi prišel pečat. Velike vrednosti je najden pisalni čopič, ki so ga našli popolnoma dobro ohranjenega še z vsemi dlakami. To je doslej najstarejši znani pisalni čopič, ki je morda le poldrugo stoletje mlajši kakor pa čas, ko je živel kitajski general Meng-Tien, ki je zgradil znani kitajski veliki zid in poleg tega proti koncu 3. stoletja iznašel tudi pisalni čopič, najčudovitejše pisalno sredstvo vseh dob.

Iz Bergmanovih najdb je tudi razvidno, kakšne so bile kitajske knjige v času dinastije Han, ko Kitajci še niso poznali papirja. Dobro ohranjena knjiga, ki so jo našli iz tistih časov, nam to nazorno pojasnjuje. Že znane vrste

denarja, ostanki rumene, rudeče, modre in zelene svile, koš svilenih veznin, to vse so med ogromno množino že ugotovili. Izkopavanje se je vršilo na obširnem ozemlju starih utrd ter stražnih stolpov. Prekopal je Bergman nekaj sto razvalin iz dobe vladavine Han.

Mlajše kakor čas vladavine Han je takozvano mrtvo mesto Kara-Koto, katero je v severni in v severovzhodni smeri prekopal že neki ruski raziskovalec. Bergman je v tem mestu našel 150 razvalin hiš in svetišč. Vse pa je slabo ohranjeno. Tu je odkril rokopise v zagonetni pisavi in jeziku naroda Sihija, pa tudi kitajske, ujigurske, mongolske, tibetanske in morda tudi perzijske rokopise. Med drugimi najdbami je morda najvažnejša ta, da je našel najstarejši doslej znani papirnati denar, o katerem pa ni znano, ali je ta denar iz dobe znanega Džingis-kana (13. stoletje) ali pa je poznejšega 14. stoletja. Druge najdene stvari iz tega mesta pa so bron, zaponke in lepotiche. Zelo mnogo je našel kosti od puščic in porcelana. Odkril je popolnoma ohranjene pladnje na visokih podstavkih iz dobe Sungov. Tudi ploščene lončevine ne manjka, kakor tudi ne vreten za prejo, bronastih pečatov in ključavnic. Z mnogih najdenin je že prej veter odnesel pesek in jih na ta način odkril, med tem ko so hišne razvaline bile globoko zasute v pesku. Včasih je Bergman samo iz slamnatih ostankov sklepal, kje je stala nekdanja hiša. Prav tako je ugotovil, kje je včasih bilo obdelano polje, kje namakalni jarki, kateri so dobivali svojo vodo iz reke, katera pa je danes posušena.

Ta reka je tekla proti severovzhodu, kjer Bergman misli, da je stalo neko mesto Ši-Hen-Haj, katero je v zgodovini znano, pa ne vedo več, kje je stalo. To mesto je ležalo najbrže ob sedaj izsušeni rečni strugi. Tu je našel Bergman obširno poslopje, ki je bilo zelo dobro ohranjeno. Poleg tega poslopja je našel cel kup odpadkov. Ta kup je bil narejen iz samih rokopisov, iz česar Bergman sklepa, da je obširno poslopje bila kaka vladna palača in da so birokratje pred 2000 leti svoje ogromne pisane proizvode, ki so postali brez pomena, metali za hišo na kup.

Vprašanja in odgovori.

J. B. v O. Ali zakon predpisuje gostilničarskim vajencem štiriletno učno dobo? — Ne, ampak najmanj dveletno, potem pa tudi najmanj dveletno pomočniško dobo.

J. G. v K. Pod kakimi pogoji se pri neki drugi v Ljubljani dobi brezobrestno posejilo? — Vprašajte tam, pa dobro prečitajte poslano tiskovino.

I. S. v P. Moj upnik se je vknjižil za dolg in ne sprejme hranilne knjižice, ali ga lahko prisilim? — Ne. On ima pravico, terjati dolg v gotovini. Ako pa je dober, vas ne bo uničeval, pač pa sprejel knjižico kot kritje in ko bo Narodna banka dala denarnim zavodom več gotovine na razpolago, bo tudi on prejel.

J. M. v N. Ali si lahko kupim leta, da bom polnoleten? — Lahko, toda sodnija bo na to pristala, če oče dovoli in le v izrednem slučaju, ako ni oče zmožen odgovornosti, bo to

sama naredila. Domovnico in krstni list že dobite tudi sicer, toda pšelske knjižice ne.

H. Š. v M. Ali sem dolžen plačati na kolesu, ki sem si ga za eno vožnjo izposodil, le to, kar sem na tej vožnji pokvaril, ali celotno popravilo kolesa? — Na vsak način samo to, kar ste pokvarili in ste po izjavi ključavničarja izračunali ter nakazali. Ako on toži, bo pač ključavničar nastopil kot priča.

H. G. v R. Z učiteljico imam prepir zaradi kokoši. Rekel sem ji, naj pazi na nje, ker mi delajo škodo pri pšenici. Občinske komisije, ki je škodo cenila, ni priznala. Nekega dne je ena kokoš izginila. Sedaj toži mene, da sem jo ukradel. Kako se naj branim, eno tožbo sem že izgubil? — Slabo je živeti v prepiru za tako malenkost in dajati denar advokatom. Ona mora dokazati, da ste kokoš vi ukradli. Sedaj gre tudi brez prič, ker novi zakon priznava večjo verodostojnost, komur pač sodnik hoče, ker ona trdi, da ste tatvino priznali v pričo nje. Dokažite, da ste bili tisti dan z doma in da so sosedji res videli sledove lisice. Pričakovati pa je tudi od vzgojiteljice, učiteljice, da za tako malenkost ne žene kmeta v veliko škodo, zato se boste lahko doma pobotali.

N. P. v S. Ali si moram jaz s tožbo zasigurati pravico prevoza po cesti, kjer že nad 40 let vozimo? — Ne. On, ki vam prepoveduje, mora dokazati, da niste upravičeni, vi se do konca razprave lahko poslužujete vožnje. Ker pa ste opravičeni, ker je cestna uporaba priposestovana, bo sosed opustil tožbo.

R. L. v T. Ali sme dobavitelj električnega toka zaračunati trošarino nam? — Pogodbe nimate, da ne sme povišati cene, tudi je trošarina upeljana tako, da se ne boste mogli pritožiti.

J. M. v P. Imam njivo 39 let v najemu. Ali tudi v tem slučaju zastara pravica in je lastnik ne sme drugemu dati v najem ali jo prodati? — V tem slučaju pa ne, ker imate pogodbo in ste plačevali najemnino. Lastnik lahko da drugemu njivo v najem in jo tudi lahko proda. Držati se mora le odpovednega roka, kakor je v pogodbi.

Kako je z denarjem?

V tej zadevi je prejelo naše uredništvo več vprašanj, pa na vse splošno odgovarjamo. V zadevi denarja je dandanes tako zbeganje med ljudmi, da bi morali oni, ki so vzeli nase odgovornost vodstva državne oblasti, dati ljudem točna pojasnila in storiti vse, da se ljudje pomirijo.

Kako stoji naš dinar?

Naš dinar ima zlato podlago, 36% je kritja, bodisi v zlatu samem ali v zlati valuti, to je v devizah, v tujem denarju. Prav nobenega vzroka ni, zakaj bi zaradi tega moral dinar padati. Če ostane zlata podlaga, in vlada pravi, da ostane, ter ostane zaupanje zunanjega sveta v redno državno gospodarstvo, bo dinar trdno stal.

Zakaj prیمانjuje denarja?

Vlagatelji so dandanes najbolj nevoljni. Upravičeno. Zbirali se prihranke, danes pa še tega ne dobijo, kar nujno potrebujejo. Seveda vlagatelji krivijo predvsem denarne zavode. Denarni zavod, kateremu so dali svoj denar, je istega posodil dalje, toda zaradi splošnega kroženja denarja je denarni zavod

kljub temu imel dovolj gotovine, da je vlagatelje vsakokrat zadovoljil. Lani septembra meseca pa se je lotil ljudi neki nepotreben strah, pa niso več vlagali. Zaloge denarja, ki so jih denarni zavodi imeli, so kmalu skopnele, zato so se začele omejitve v izplačevanju. Denarni zavodi so začeli posojila izterjavati, toda dolžniki jih niso mogli vračati. Ljudje so postajali nezaupni, kakor da je zaradi tega denarni zavod slab, ako ne more takoj vse vloge izplačati. Dinar zaradi tega nič ne trpi, trpi le trgovina, ljudje zaradi pomanjkanja gotovine ne morejo tako svobodno trgovati, pa vse zastaja.

Kako odpomoči pomanjkanju denarja?

Svoječasno smo že rekli, da so v prvi vrsti krivi sedajne denarne mizerije tisti, ki doma denar skrivajo. Trdili smo tudi, da ga s tem ne bodo rešili. In res so se te dni pojavile govorice, da name-rava vlada ves denar izmenjati ter onim, ki imajo denar, odtegniti 20%, kakor se je to pred 10 leti zgodilo. Pa ni le ta nevarnost, je še druga. Brez denarja pri nas ne znamo trgovati. Če ga oni, ki ga skrivajo, ali ki so ga preko meje iztihilotapili, ne dajo zopet v reden promet, bo treba nove bankovce tiskati, s tem bo pa dinar izgubil na svoji vrednosti. Drugega sredstva pa ni: ali mora dosedanji denar zopet hitro v promet, ali pa mora država novega denarja natisniti. Do denarja pa je treba priti, sicer se mora zrušiti dosedanje denarno poslovanje.

Ali bodo vlagatelji zgubili vloge?

Razni osnutki, kako pomagati preza-dolženemu kmetu, so povzročili govorice, da bodo vlagatelji del svojih vlog izgubili. Toda to je povsem neresnično. Vlagatelji so samo tedaj v nevarnosti, da izgubijo del svojih vlog, ako dotični zavod propade. Spominjamo vas na znano Slavensko banko, kjer so samo Slovenci izgubili okrog 80 milijnov dinarjev. Naši ljudje imajo denar naložen v hranilnicah, ki jamčijo neomejeno, to se pravi, vsak član jamči z vsem svojim premoženjem za vloge. Tu so vloge povsem varne! Drugače je pri onih zavodih, ki imajo samo omejeno jamstvo. Tam jamčijo člani z enkratnim ali večkratnim deležem, več pa ne. Naše domače hranilnice so skoro vse z neomejeno zavezo ali jamstvom. Od te strani za vloge ni nevarnosti. Da bi se jih pa državna oblast lotila ter bi oškodovala vlagatelje na korist onih, ki so dolžni, je pa povsem izključeno. Tako brez glave ni delala dosedaj nobena država, pa če je prišla še v take težkoče.

Kako pa se naj prezadolženemu kmetu pomaga?

Pomoči je potreben, ker je postal prezadolžen zaradi previsokih davkov in trošarin, zaradi prenizkih cen temu, kar proda, zaradi carinske politike, ki podpira industrijo, kmetu pa podražuje potrebščine, tu in tam tudi zaradi visokih obresti. Treba je samo odstraniti te vzroke prezadolženosti, treba je kmeta rešiti pretežkih davkov. Treba je dvigniti ceno kmetijskim pridelkom, napraviti take trgovinske pogodbe z drugimi državami, da bo možen izvoz.

Treba je tudi urediti višino obrestne mere, vendar primerno, da še ostane smisel za varčevanje. Vsaka druga pomoč ne bo nobena pomoč, ker bodo ostali viri, iz katerih izhaja prezadolženost in se znajo ti viri samo še povečati in bomo kot pes, ki lovi svoj rep.

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Romunska vlada pod predsedstvom Vajde Voevoda ostane. Zunanje ministrstvo prevzame bivši londonski poslanik Titulescu.

Hindenburg čuvar cesarskega prestola. Po javnosti kroži vest, da bode proglasila vlada predsednika nemške republike Hindenburga za regenta, kakor je Horthy na Madžarskem, in obenem bo še imenovan za čuvarja cesarskega prestola.

Vojna v Južni Ameriki med Paragvajem in Bolivijo je v polnem teku.

Nov vojni vikar — Slovenec. Za vršilca dolžnosti vojnega vikarja in referenta v vojnem ministrstvu je imenovan vsled vpokojitve dr. Rožiča Slovenec g. Davorin Medved. Novi vojni vikar je rojen v Artičah pri Brežicah leta 1893 in je kaplanoval po raznih župnijah naše škofije, predno je bil imenovan za vojnega kurata v Beogradu.

Samoumor iz obupa. V Selnici ob Dravi se je obesil vpokojeni črešnjevski nadučitelj g. Alojzij Belina, ker ni prejel kljub upokojitvi avgusta pokojnine.

Koprivnica. V celjski bolnici je dne 6. t. m. umrla naša faranka Antonija Kozole. Pokojna je mati šolske sestre Eleonore, učiteljice na učiteljski šoli šolskih sester v Mariboru. Najmlajša njena hčerka je absolvirala Brvarjevo prglarsko šolo v Celju in je sedaj vstopila pri sestrskih usmiljenkah v Breživah. Svetila pokojnici večna luč, ostalim naše iskreno sočustvo!

Razbor pri Slovenjgradcu. Na god sv. Uršule dne 21. t. m., ako bo vreme ugodno, bo za leto zadnja sv. maša na Urški gori in šli bomo, da se zahvalimo za čez leto prejete dobrote.

Marija Snežna. Tukajšnje Prosvetno društvo naznanja svojim cenjenim članom in občinstvu, da se vrši prvi redni občni zbor dne 23. oktobra, popoldne ob treh v društveni dvorani.

Skrivalnica.

Kje je pastir?

V Slovenski Bistrici kupim travnik, primeren za sadonosnik, ali malo posestvo. Ponudbe upravi »Slov. Gospodarja« v Mariboru pod »Sadjar - upokojenec«. 1121

V najem vzamem posestvo od 5 do 15 oralov. Ponudbe do 25. oktobra na upravo lista. 1120

Iščem službo za 1. viničarja, pa tudi za majerja, z zdravimi ljudmi in dobro izučeni za vsako delo. Izve se pri Franc Lešnik, Vojašniška ulica 21, Maribor. 1123

Viničar s tremi delavskimi močmi se sprejme. Jarenina 47. 1119

Posestva ali hiše prodaja ugodno: Posredovalnica Maribor, Frančiškanska ulica 21. 1118

Jaz podpisani nisem plačnik za dolgove svojih sinov. — Kotzbek Franc, Jarenina. 1117

En volar in dva drvarja se sprejmejo za stalno. Plača pa dogovoru. Pojasnila pri lesni trgovini Piščanec v Mariboru. 1116

Iščem majerja, marljivega in poštenega, z več delovnimi močmi, ki zna opravljati govejo živino, konje in tudi poljsko delo. Ponudbe pod »Večletna spričevala« na upravo lista. 1106

Suhe gobe
plačuje po najvišji
ceni
SEVER & KOMP.,
Ljubljana.

Iščem majerja, zanesljivega in izkušenega, poročenega, z najboljšimi spričevali. Ponudbe na naslov: Grajščina Thurn, pošta Velenje. 1108

Hlapca, oženjenega, brez otrok, sprejemem v službo k kravam. Graščina Prebold, pošta Sv. Pavel v Savinjski dolini. 1109

Kupim malo posestvo s knjižico »Kmetški hranilni in posojilni dom« do 80.000 Din. Posredovalnica »Rapid« v Mariboru, Gosposka ulica 28. 1104

Frangež, Hoče 118, oddaja v jeseni sadno drevje po znižani ceni, in cepljene trte. 1103

Malo posestvo vzamem v najem, tudi kupim. Ekonom Krajnc, Brezje št. 79, pri Mariboru. 1100

Kupim takoj 1000 kg kuruzne in ovsene slame. Palege, Maribor, Meljski hrib 18. 1102

Sadno drevje! Radi izpraznitve ene drevesnice se oddajajo visokodebelne in pritlične jablane in hruške po znižani ceni. Po sadnem izboru zajamčene vrste. Pri večjem naročilu posebni popust. Zahtevajte cennik! Kmetijska družba v Ljubljani, Novi trg 3. 1102

Kupim 2000 kg krompirja. Ponudbe s ceno, postavljeno v Zabukovco, na naslov: Jerman, Griže. 1107

Bik muredolec, krasnega života, licencovan, star 28 mesecev, in telica iste pasme, 9 mesecev stara, proda: Debelak A., Zeče 16, p. Buče. 1105

Gobe čiste zdrave, belo blago, zelo dobro posušeno, zeleno pod glavo odstranjeno, kupi po najboljši ceni I. Kassowitz, Maribor, Meljska cesta 28 I, vrata 5. 1111

LJUDSKI SAMOPOMOČI V MARIBORU

ki mi je po smrti moje žene Barabare Mikuš izplačala pripadajočo podporo hitro in točno, se najpristronejše zahvaljujem in priporočam to prekornostno društvo vsakomur v takojšen pristop.

Ruše, dne 1. oktobra 1932.

Franc Mikuš.

240.— Din

dobra in trpežna
moška suknena
obleka!

280.— Din

kratka zimska duble suknja, razposilja

tovarna oblek

R. STERMECKI
Celje št. 24.

Zahtevajte veliki, ilustrirani cenik!

Sode po 1 Din liter izdeluje Ledinek Pavel v Mariboru, Gozdna ulica 6 (Betnavska). 1095

V najem se da posestvo ali stanovanje na deželi. Naslov v upravi lista. 1113

Predno si kupite pletenine, Vam priporočamo, da si ogledate bogato zalogo najtrpežnejše pletenine lastnega izdelka po najnižjih cenah: Strojna pletilnica, A. Pongračič, Celje, Gosposka ulica 2. 1101

Zavarovanje proti požaru in za življenje ter nezgodo posreduje zastopstvo »Feniks«, agentura Pichler, Ptuj, Vošnjakova ul. 1055

Prodajam lepo posestvo v Selnici ob Muri. Richard Zungl, p. št. Ilj v Slov. gor. 1091

Bukov gozd blizu železnice kupi Obran, Maribor, Loška ulica 15. 1089

Usnjate suknje, dobro izdelane, in usnje za suknje po znižani ceni nudi Metod Senčar, trgovec, Ljutomer. 1084

Jabolka, kanadke, zlate parmene, se kupijo po najvišji dnevni ceni. Vpraša se pri restavraciji »Roža«, Maribor, Koroška 3. 1081

Namizno sadje in sadje za prešanje prevzame vsako količino po najboljši dnevni ceni dnevno v vagonih ali od skladišča: Meljska cesta št. 1, proti takojšnjemu plačilu po prevzemu. »EXPORT«, Ivan Koražija, Maribor, Meljska cesta št. 1. 1112

LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU

mi je izplačala po smrti moje matere gospe Marije Kroflič pripadajočo podporo hitro in kulantno, za kar ji izrekam najlepšo zahvalo ter priporočam vsakomur vstop v to društvo.

Male Dole pri Vojniku, 8. okt. 1932.

Anton Kroflič.

Za našo deco.

Čarobna lutka.

(Dalje.)

Peter je kar otrpnil od strahu.

»Tako torej, nehvaležno bitje«, je nadaljevala vila. »Misliš, da boš ostal brez kazni, ker si tako grdo ravnal z lutko, katero sem ti bila dala? Misliš, da smeš tako kruto lomiti njene lepe roke, njene noge ter razbijati po njenem telesu?! Ti misliš, da je ona napravljena od neobčutljivega lesa kakor tvoje grde igrače in da jo moreš vreči v vodo, kadar se ti bi zahotelo? Glej ga, no! Vse one udarce, ki si jih od jeze zadal njej, sem jaz občutila na svojem telesu!« In vila mu je pokazala ovitke na rokah in nogah, katerih dotlej ni bil zapazil.

»Pa hočem se maščevati! Tu sem te počakala, da ti dodelim zaslužen kazen. Sicer nam vilam ne ugaja ta mrz in sneg. Ali moje spremstvo bo imelo kmalu dovolj prilike, da se razgreje. To boš kmalu tudi sam videl. Naprej sedaj, vi strelci, in pokažite temu smrtnemu nezahvalnemu bitju vašo spretnost!«

Peter je zapazil sedaj celo armado pritlikavcev. Njihovi šlemi in oklepi so se svetili v mesečini. Hipoma so se razpostavili ter se obrnili proti začudenemu Petru. Častniki na raznih stališčih so začela dajati neke znake. In tedaj so sprožili brezštevilne puščice na ubogega Petra. On je kar zaječal od bolečin.

Vila je veselo ploskala z rokami ter se je na glas smejala Petrovim mukam. »O, dragi moj Peter«, je rekla, ko že ni mogla več od smeha, »zdaj veš, kako je tistemu, ki razžali vilo, posebno še vilo Vragolanko. Ker si sedaj kaznovan dovolj, lahko grem domov. Ločiva se kot dobra prijatelj!«

»Nikoli!« je zaklical Peter. »Kar v vodo bom vrget tvojo grdo lutko.«

»Nič za to«, je rekla vila, »ona pa bo splavala na breg in bo zopet pri tebi.«

»Tedaj jo bom sežgal«, je klical Peter za vilo, ki se je že začela oddaljevati.

»Poskusi, pa boš videl, kaj bo!«

»Ne bojim se ne tebe, ne tvoje neumne lutke«, je jeknil Peter.

»Ho! Ho!« (Tudi palčki se namreč smejijo.)

»Dokler boš tako hudoben in zloben, boš suženj moje lutke.«

Ko je to izrekla, je vila zamahnila s svojo palčko in namesto svetle mesečine je zavladal gost mrak. Kakor za zadnji pozdrav je vila poslala Petru cel oblak netopirjev. I.e s težavo je mogel Peter dalje. Ker radi gostih trum netopirjev ni videl, kod stopa, je zabredel v polednelo močvirje, iz katerega se je sicer rešil, ali moker do kože.

Komaj se je privlekel do svojega doma in to baš na sam Božič. Ali v kakem stanju! Odprl je vrata, stopil je v sobo . . . in tam! Ah! Pred njim je stala lutka, večja in strašnejša kot nikoli.

Zalosten mu Božič! Sedel je ob oknu in se je zagledal v prodajalno svojega soseda. Glej! Anton je stopil iz hiše v praznični obleki. Kam neki misli iti? Ugibati je začel. Njegova zavist je tako narasla, da je mislil kar odnesti lutko svojemu sosedu, ki je pozabil ključ v vratih. Pa tedaj! Sežgal bo lutko in prodajalno. Tako se bo rešil te strašne lutke ter obenem uničil imetje svojega soseda.

Vzel je lutko v roke, katera je bila v njegovo veliko presenečenje sedaj lažja od peresca. Prav lahko jo je prenesel v Antonovo delavnico. Nato se je vrnil in sedel na svoje mesto ob oknu. Ni trajalo dolgo časa, kar se je pojavil iz Antonove prodajalne najprej dim, potem pa je švignil plamen ven. Vesel je bil, da se mu je namera tako lepo posrečila. Ali, kako se je prestrašil nad tem, kar se je sedaj dogodilo. Vrata Antonove prodajalne so se odprla in prikazala se je postava, vsa v plamenu.

Dalje sledi.

Čudi se.

Učitelj pride v prosto svoji navadi pol ure pred začetkom pouka v šolo in najde učence, ki se podijo po razredu.

Učitelj: »Tako torej, tudi ti, Jožek, si med razgrajči. Jaz se zelo čudim.«

Jožek: »Gospod učitelj, mi tudi, ker Vas še nismo sedaj pričakovali.«

Dober odgovor.

Mihec in Tonček si ogledujeta avto.

Mihec: »Veš, jaz sem se že vozil v lastnem vozu.«

Tonček: »Kaj, ti si že imel sam avto?«

Mihec: »Ne, imel pa sem lastni voz, ki ga je mama porivala, ko sem bil še čisto majhen.«

Knjigovodstvo.

Mali Franček dobiva često male svotice od staršev, stricev itd. Oče mu je naročil, naj si piše dohodke in izdatke v poseben zvezek. Deček je to tudi storil. Čez nekaj časa je oče pregledal tisti zvezek in je našel pri izdatkih večkrat take beleške: 1 Din n. v. z., 50 par n. v. z. Vprašal je dečka, kaj li to pomeni?

Franček: »To pomeni: ne vem zakaj.«

Raztolmačil je.

Janezek (si ogleduje štorke v zool. vrtu): »Čemu neki imajo te živali tako visoke noge?«

Oče: »Jož, si ti neumen! Kaj naj storijo, če voda naraste? Saj bi se potopile, če bi imele krajše noge.«

Preveč pomoči.

Miha leze na konja, pa ne more nanj, koliko se tudi trudi. Zakliče:

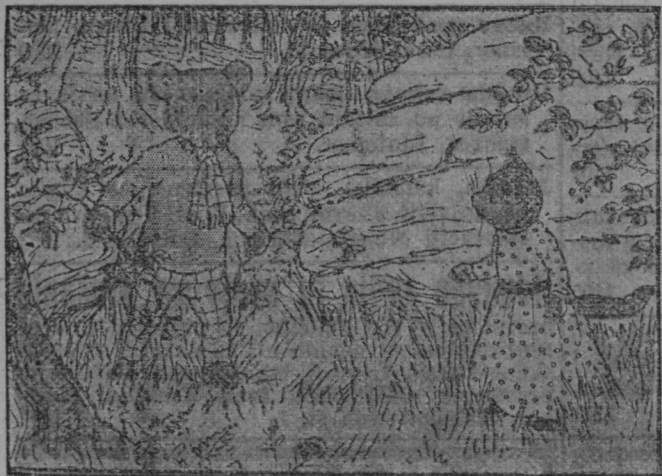
Sv. Anton in sv. Jakob, pomagajta, moram na konja, da pojezdimo po zdravniku, ker so mati bolna.«

Nato se še enkrat zažene in res se skobaca na konja, ali po drugi strani pade spet dol. Nevoljen zagodrnja:

»Seveda, če oba porivata z iste strani! Vsak na svojo stran, pa bo šlo.«

Medvedek.

(Povest v slikah.)

55. Še eden prijatelj.

Ko je zapustil Miško konja, bega sem ter tja v negotovosti, kam bi se obrnil. Postal ga je strah. »Ej, dečko, ti si zašel«, čuje od zadej neki glas. Zapazi svojo znanko Belo. Ko se pogovori z miško, mu ona obljubi, da ga bo popeljala do doma.

56. Vran izda Miška.

Orjak je škripal z zobmi, ker ni zagledal Miška. Naenkrat mu udari na uho od nekega glas: »Kaj ti je? Zelo si razjarjen!« Bil je vran. Orjak mu zaupa, koga da išče. Vran mu izda, da je videl pred kratkem ob ograji pašnika Miška z Belo (Dalje sledi.)

ALI NAJ TUDI KMET OGLAŠUJE?

Moderni čas zahteva nove načine, kako se prodaja in kupuje. Eden najboljših novih načinov prodaje in nakupa so gotovo časopisni oglasi. Oglas v časopisu, ki je razširjen med narodom v več desetstisoč izvodih, kakor je naš „Slovenski gospodar“, čita najmanj trikrat toliko ljudi, kakor je naročnikov, torej „Slovenski gospodar“ gotovo 50.000 do 70.000 ljudi vsak teden. Toliko ljudi izve tudi za prodajo in nakup, ki je v oglasu.

Naj sledi nekaj primerov, kako in kaj naj kmet oglašuje!

Prodajam lepo plemensko kravo. Jakob Hren, Dramlje.

Vsaka beseda stane Din 1'20.

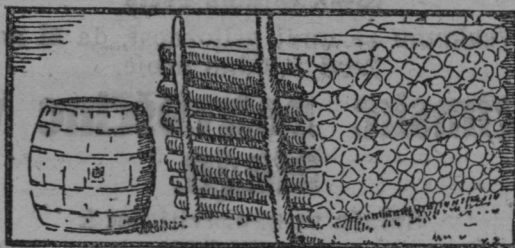
Ta oglas ima 7 besed in stane samo Din 8'50, v možnosti pa je, da privabi več kupcev, kakor kak sejem. Na enak način seveda tudi lahko napišeš: Kupim. Ali, če imaš prodati kaj drugega, napišeš pač tisto, kar želiš prodati.

Iščem hlapca, ki zna vsa poljska dela. Jože Klavkar, Zihpolje.

Vsaka beseda stane Din 1'20.

Ta oglas ima 10 besed in stane Din 12'—. Kje ti bo kdo šel okrog iskat za Din 12'— hlapca? Kakor gospodar išče hlapca, tako tudi hlapec ali dekla iščeta novega gospodarja. Ako nočeš povedati svojega naslova, napišeš: „Ponudbo na unravo“ in doplačaš Din 5'—, ker ima uprava sedaj posebej delo.

Dam v zameno vino za drva. Tone Mrzel, Ljutomer.

Vsaka beseda stane Din 1'20.

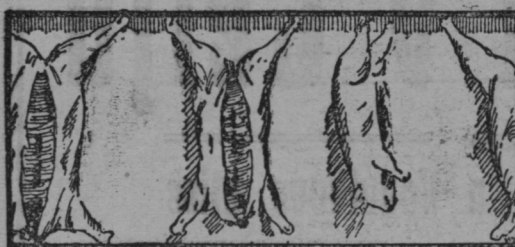
Oglas ima 9 besed in stane samo Din 10'80. Dandanes se zopet razvija zamenjava, dam blago za blago. Treba pa si je poiskati tistega, ki bo s teboj zamenjal. Med 50.000 ljudi, ki bodo čitali tvoj oglas, boš gotovo našel vsaj enega! Več jih najbrže ne potrebuješ!

Kupim posestvo ob glavni cesti v celjskem okraju. Peter Skala v Puščavi.

Vsaka beseda stane Din 1'20.

Oglas ima 10 besed, stane Din 12'—. Koliko ponudb bo dobil! Ne bo mu treba hoditi od kraja do kraja. Izvedel bo vse v pismih, katera mu bodo ljudje pisali. Enako lahko napravi tudi, kdor posestvo prodaja. Bogve, kdo med tolikimi čitatelji išče ravno tako posestvo v nakup, ki ga hočeš ti prodati, pa ne vesa drug za drugega. „Slovenski gospodar“ vaju bo seznanil potem oglasa.

Goveje meso po Din 6'— kg prodajam na domu soboto in nedeljo 5. novembra 1932. Janez Pamefen, Kokarje.

Vsaka beseda stane Din 1'20.

17 besed stane Din 20'40. Pa bo zato lahko razprodal celo govedo, ki ga mesar ni hotel pravilno plačati.

Navedli smo le nekaj vzgledov, kaj in kako naj tudi kmet oglašuje. Je seveda še polno drugih vzgledov in načinov. Treba je še vedeti, kako se oglas naroči. Mali oglasi se morajo plačati vnaprej, zato je najbolje, ako z naročilom pošlješ tudi toliko znamk v pismu, kolikor oglas stane. Ako imaš pa položnico „Slovenskega gospodarja“, pa po njej pošlješ, vendar moraš v tem slučaju na srednjem delu položnice napisati: Za oglas. Besedilo mora biti v upravi lista do ponedeljka zvečer, da izide tisti teden. Vse dopise za oglase pošiljati na

UPRAVO „SLOVENSKEGA GOSPODARJA“, MARIBOR, KOROSKA CESTA 5.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

Podružnica: Celje

v lastni novi palači na oglu
Gospodske-Slovenske ulice.

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Brezobrestna posojila za odkup dolga, nakup in zidavo podeljuje: »Kreditna Zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307. Sprejema zastopnike. 980

Banovinska trsnica in drevesnica v Kapeli pri Slatina-Radencih

dobavlja prvovrstno sadno drevje (visokodebelno in pritlično) od jablan, hrušk, češenj, sliv, breskev in marelic ter 1a ccepljenke vinske trte na raznih ameriškanskih podlagah. Cene zmerne, zahtevajte ponudbo! 1098

**Dobro blago,
zdravo blago,
mnogo blaga**

pridelate, če gnojite z

„Nitrofoskalom - Ruše“

Ozimnim žitom gnojite v jeseni pred setvijo 150—200 kg na 1 k. jutro.

Travnike gnojite z

„apnenim dušikom“

v jeseni ali pozimi 150-200 kg na 1 k. jutro.

Gotovo Vam je znano,

da kupite pri meni vsakovrstno spece-rijsko blago vedno svežo in po najnižji ceni. Na primer:

najfinejšo banatsko moko po 3 Din
lepo dobro krušno moko po 1.75, 2.25,
2.50, 2.75 Din

lep riž po 4, 5, 6, 7 Din
velika izbira vsakovrstnih sveč
sveža ajdova kaša
sveže dišave, poper, cimet, gvirc.

priporoča

Weis Josip

prej Hartinger

Maribor Aleksandrova 29

Solidna in prijazna postrežba!

Priporoča se prvi slovenski zavod

**Vzajemna zavarovalnica
v Ljubljani.**

Za pojasnila se obračajte na naše krajevne poverjenike ter v Celju na Podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, v Mariboru na glavni zastop Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica 10. Posmrtninski oddelk »Karitas« sprejema v zavarovanje zdrave od 7 do 80 let stare osebe. 812

Zopet znižane cene v

Trpinovem Bazarju

v Mariboru, Vetrinjska ulica 15,

Povodom svojega

25

letnega

jubilca trgovine

priredim za prihodnjo

zimsko sezono

presenečeno ugodno

odprodajo blaga

samo solidne vrste.

Vsakemu se nudi priložnost, da si nabavi ugodno svoje

zimске potrebščine v blagu.

Splača se napraviti pot k

trgovski hiši

1039

Franc Kolerič, Apače

**Najvarnejše in najboljše naložite denar pri
Ljudski posojilnici v Celju**

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—
Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.